

**Suomen Uimaopetus- ja
Hengenvastusliitto**

Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund
Finnish Swimming Teaching and Lifesaving Federation

SELVITYS KUNTIEN ESI- JA ALAKOULUJEN UIMAOPETUKSESTA

**Koronapandemian vaikutukset
lasten uimataitoon**

2022

Sisällysluettelo

Johdanto	1
1. Yleiskatsaus kuntien uimaopetuksesta	3
2. Uimaopetuksen tuntimäärät esi- ja alakoulussa	6
2.1 Esikoululaisten uimaopetus	6
2.2 Uimaopetuksen tuntimäärät luokilla 1-6	7
2.3 Yhteenveto koulujen uimaopetuksesta	10
3. Koronapandemian vaikutukset kuntien uimaopetukseen	13
4. Tiivistelmät maakunnittain	18
5. Pohdinta	33

Tutkimusryhmä: Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto
Piia Lehtimäki, Kristiina Heinonen ja Tero Savolainen

Yhteistyössä: Haaga-Helia Vierumäki
Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma
Nina Kurppa ja Fanni Saari

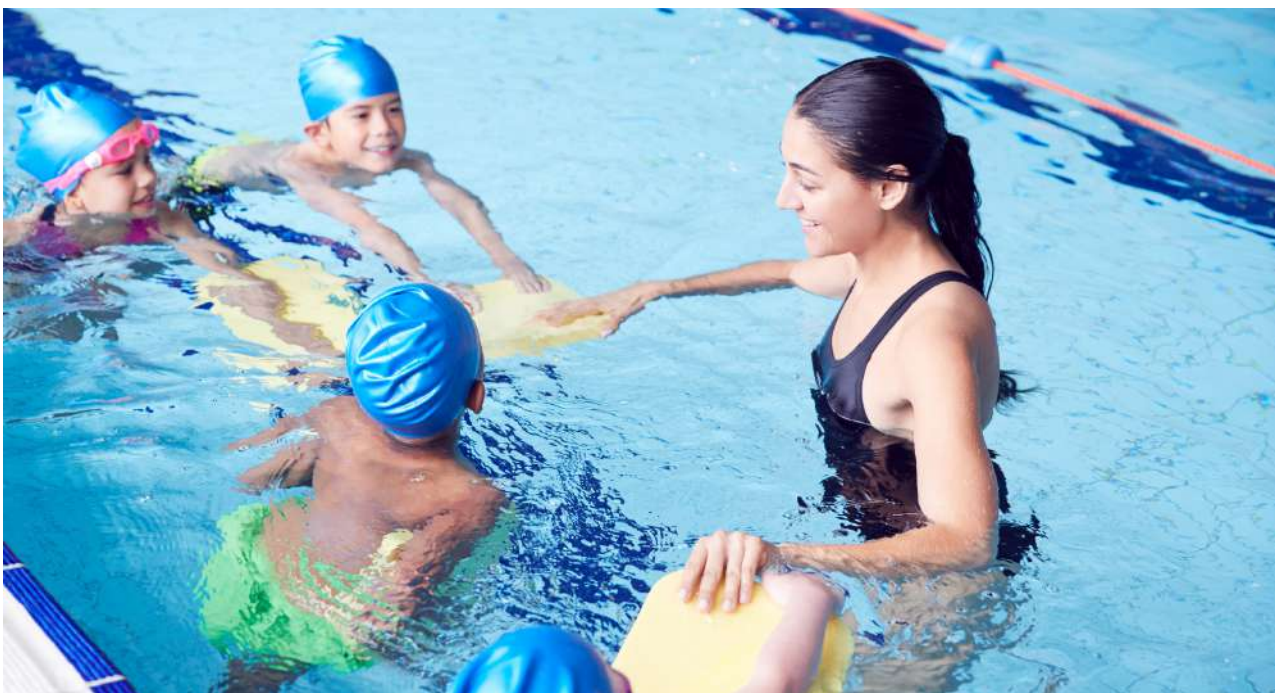

Johdanto

Selvitys kuntien esi- ja alakoulujen uimaopetuksesta on osa valtakunnallista uimataitotutkimusta, jonka avulla selvitetään alakoulu- ja esikouluikäisten lasten uimataittoa ja siihen keskeisesti yhteydessä olevia tekijöitä. Aikaisempi selvitys kuntien uimaopetusjärjestelyistä on toteutettu vuonna 2017. Koronapandemia on viime vuosien aikana tuonut omat haasteensa kuntien uimaopetusjärjestelyihin. Tämän selvityksen avulla selvitettiin, millaisia vaikutuksia koronarajoituksilla, uimahallien suluilla ja oppilaiden altistumisilla on ollut lasten uimataitoon.

Sähköinen kysely lähetettiin kaikkiin kuntiin 24.11.2021 – 14.1.2022 välisenä aikana. Kyselyt välitettiin joko sivistys- tai liikuntatoimen yhteyshenkilöille tai koulujen rehtoreille. Vastauksia saatiin ensimmäisellä kierroksella yhteensä 167, 159 eri kunnasta. Kyselyn uusintakierros toteutettiin maaliskuussa 2022, jolloin lopulliseksi vastaajamääräksi saatiin yhteensä 208 vastausta 200 eri kunnasta. Muutamilta paikkakunnilla saatiin useampi vastaus kyselyyn. Näiden vastauksien pohjalta on pyritty luomaan kuva paikkakunnan järjestelyistä kokoamalla vastaukset yhteen. Tutkimuksen tulokset analysoitiin toukokuussa 2022 IBM SPSS Statistics 26 avulla. Kyselyyn vastanneet kunnat jaoteltiin sekä alueittain että kokoluokittain vertailun mahdollistamiseksi. Kuvassa 1 esitellään kyselyyn vastanneet kunnat AVI-alueittain.

Ensimmäisessä luvussa esitellään tulokset kuntien yleisistä uimaopetusjärjestelyistä. Kyselyn avulla selvitettiin muun muassa, onko paikkakunnalla uimahalli ja uinninopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö. Lisäksi selvitettiin, onko kunnalla käytössä erillistä opetussuunnitelmaa uimaopetuksen sisällöistä sekä arvioitiinko tai tilastoitiinko oppilaiden uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Toisessa luvussa esitellään kuntien uimaopetuksen tuntimäärät luokka-asteittain esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kolmannessa luvussa tarkastellaan koronapandemian vaikutuksia kuntien uinninjärjestelyihin sekä lasten uimataitoon. Lopuksi esitellään keskeiset tulokset maakunnittain jaoteltuna.

LAPPI (n = 15)

Enontekiö	Muonio	Salla	Tornio
Kemi	Posio	Simo	Utsjoki
Kemijärvi	Ranua	Sodankylä	Ylitornio
Keminmaa	Rovaniemi	Tervola	

POHJOIS-SUOMI (n = 27)

Alavieska	Puolanka
Haapajärvi	Pyhäntä
Haapavesi	Raahe
Hyrnsalmi	Ristijärvi
Kajaani	Sievi
Kalajoki	Siikajoki
Kempele	Siikalatva
Kuhmo	Sotkamo
Kuusamo	Suomussalmi
Kärsämäki	Taivalkoski
Merijärvi	Utajärvi
Muhos	Vaala
Oulu	Ylivieska
Pudasjärvi	

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI (n = 55)

Alajärvi	Keuruu	Parkano
Alavus	Kihniö	Petäjävesi
Halsua	Kokkola	Pietarsaari
Hämeenkyrö	Konnevesi	Pihtipudas
Ikaalinen	Kristiinankaupunki	Ruovesi
Ilmajoki	Kuhmoinen	Sastamala
Isojoki	Kuortane	Seinäjoki
Isokyrö	Kurikka	Soini
Jyväskylän	Kyyjärvi	Tampere
Jämsä	Laihia	Toholampi
Kangasala	Lapua	Uurainen
Kannonkoski	Lempäälä	Vaasa
Kannus	Luhanka	Valkeakoski
Karstula	Mustasaari	Vesilahti
Karvia	Muurame	Veteli
Kaskinen	Mänttä-Vilppula	Viitasaari
Kauhava	Nokia	Vimpeli
Kaustinen	Orivesi	Ylöjärvi
		Äänekoski

ITÄ-SUOMI (n = 28)

Heinävesi	Mäntyharju
Iisalmen	Outokumpu
Ilomantsi	Pieksämäki
Joensuu	Pielavesi
Joroinen	Puumala
Juuka	Rääkkylä
Juva	Savonlinna
Kaavi	Siilinjärvi
Keitele	Sonkajärvi
Kitee	Sulkava
Kuopio	Varkaus
Lapinlahti	Vesanto
Liperi	Vieremö
Mikkeli	

ETELÄ-SUOMI (n = 42)

Asikkala	Kouvola
Espoo	Kärkölä
Forssa	Lahti
Hämeenlinna	Lapinjärvi
Hamina	Lohja
Hanko	Mäntsälä
Hartola	Nurmijärvi
Hausjärvi	Orimattila
Heinola	Padasjoki
Helsinki	Pornainen
Hollola	Porvoo
Hyvinkää	Pukkila
Imatra	Rautjärvi
Inkoo	Riihimäki
Janakkala	Ruokolahti
Järvenpää	Savilahti
Karkkila	Sipoo
Kauniainen	Tuusula
Kerava	Vantaa
Kirkkonummi	Vihti
Kotka	Virolahti

LOUNAIS-SUOMI (n = 33)

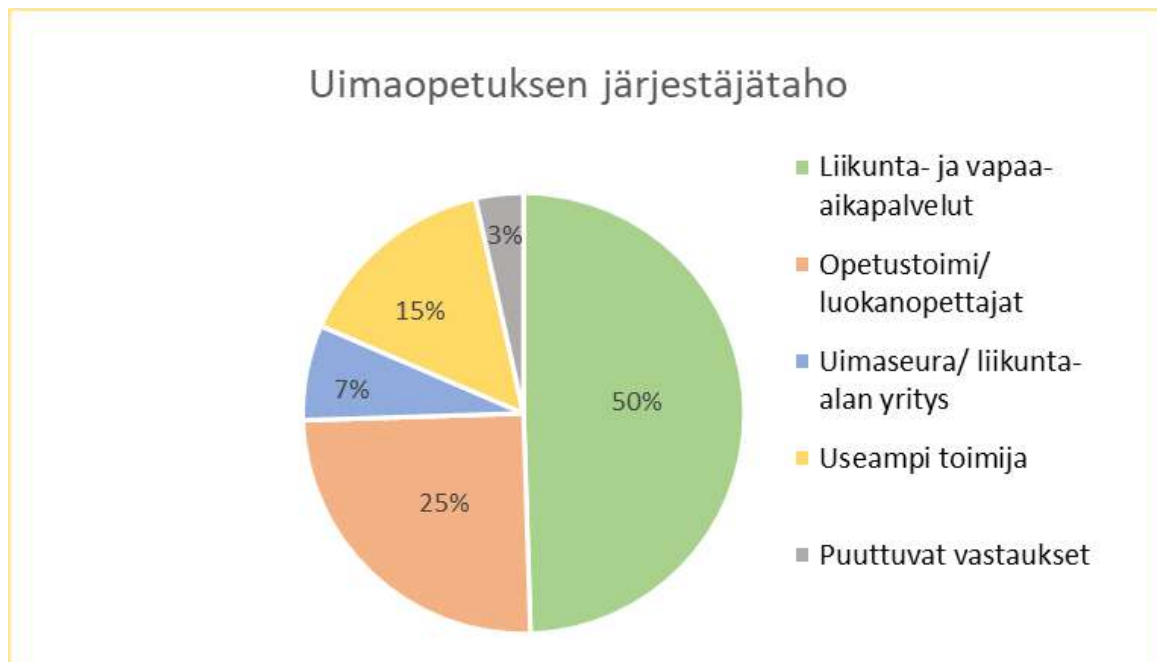
Aura	Kustavi	Pori
Eura	Laitila	Raisio
Eurajoki	Loimaa	Rauma
Harjavalta	Merikarvia	Rusko
Huittinen	Mynämäki	Sauvo
Jämijärvi	Naantali	Somero
Kaarina	Nakkila	Säkylä
Kankaanpää	Oripää	Turku
Karvia	Paimio	Ulvila
Kokemäki	Parainen	Uusikaupunki
Koski Tl	Pomarkku	Vehmaa

Kuva 1. Kyselyyn vastanneet kunnat AVI-alueittain (n=200).

1 Yleiskatsaus kuntien uimaopetuksesta

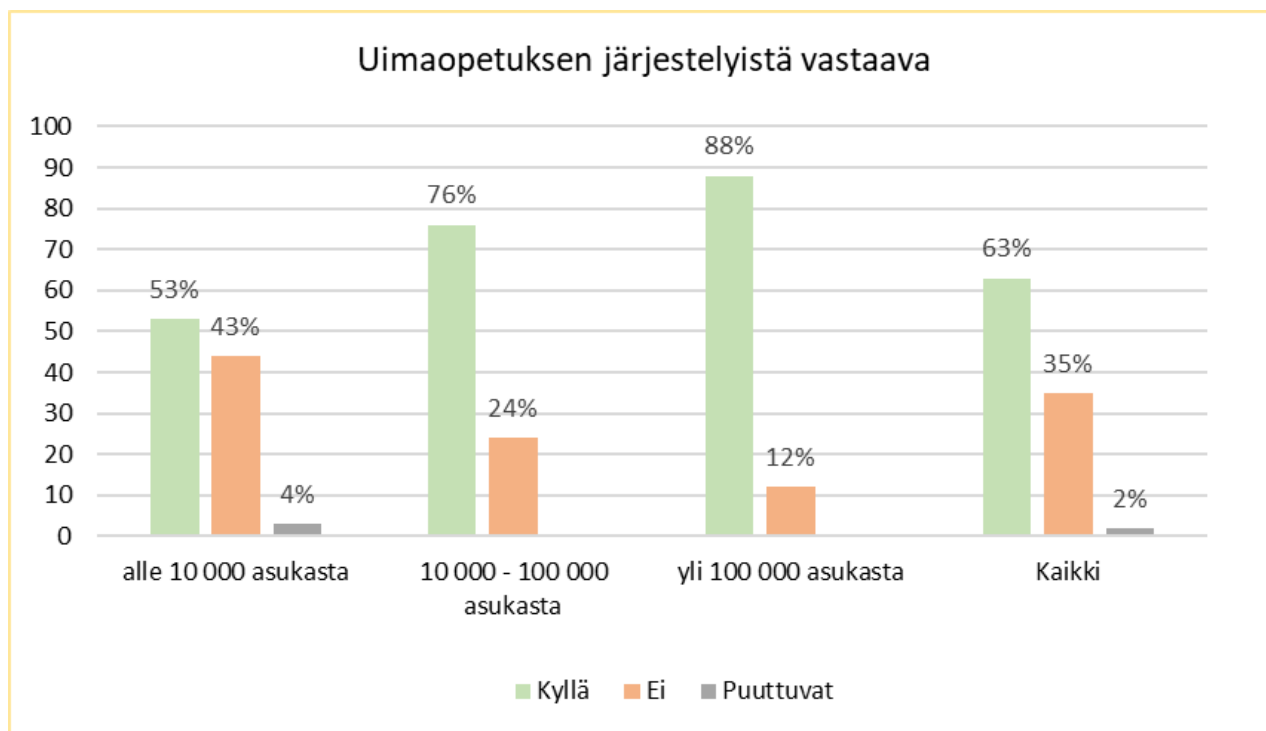
Kyselyyn vastanneista kunnista reilulla 60 prosentilla ($n = 121$, 61%) oli uimahalli paikkakunnallaan. Lähes kaikki kyselyyn vastanneet paikkakunnat ($n = 196$, 98%) järjestivät alakoulujen oppilaille uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä. Kunnilta, jotka ilmoittivat, että uimaopetusta ei järjestetä kunnassa ($n = 4$) selvitettiin päälimmäiset syyt uimaopetuksen puuttumiseen. Kaksi vastaajaa ilmoitti syyksi olosuhteet eli uimahallin tai uimaopetukseen sopivan uima-altaan puuttumisen. Lisäksi uimaopetuksen puuttumisen syyksi ilmoitettiin uimaopettajan puuttuminen ($n = 1$). Yksikään vastaajista ei ilmoittanut uimaopetuksen puuttumisen syyksi taloudellisia resursseja.

Kyselyn avulla selvitettiin, mikä taho kunnassa vastaa uimaopetuksen järjestämisestä (Kuva 2). Puolet kyselyyn vastanneista kunnista ($n = 99$, 50%) ilmoitti, että uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. Joka neljännessä kunnassa ($n = 50$, 25%) uimaopetustoiminnasta vastasi opetustoimi tai luokanopettajat. Lisäksi uimaopetusta järjesti osassa kuntia joko uimaseura tai liikunta-alan yritys ($n = 14$, 7%). Useammassa kunnassa uimaopetustoiminnan järjestäminen oli jakautunut useamman toimijan kesken ($n = 30$, 15%). Uimaopetuksen järjestäjätaho vaihteli kuntien kokoluokkien mukaan tilastollisesti erittäin merkitsevästi toisistaan ($p = .000$). Pienissä kunnissa uimaopetuksesta vastasi pääsääntöisesti luokanopettajat, kun taas isommissa kunnissa koulujen uimaopetuksesta vastasi yleensä kunnan liikuntapalvelut.

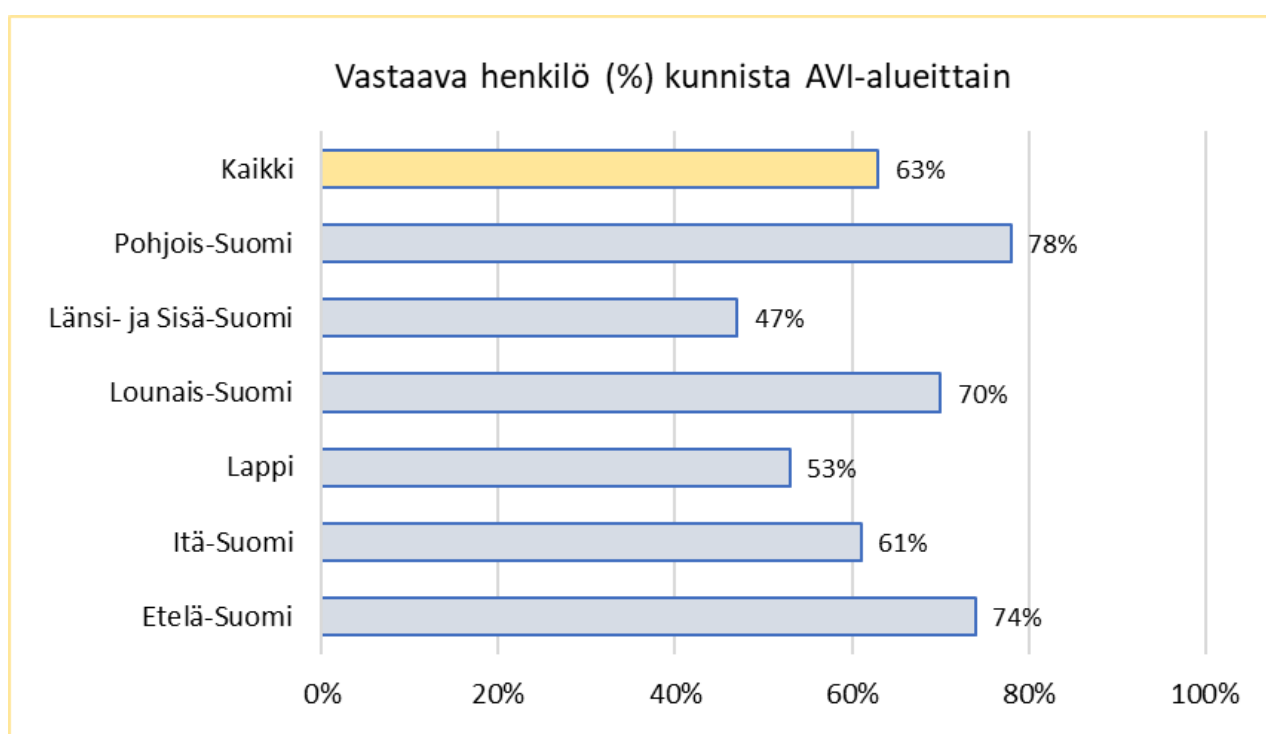

KUVA 2. Uimaopetuksen järjestäjätaho kunnassa ($n = 200$).

Enemmistöllä kyselyyn vastanneista kunnista ($n = 126$, 63%) oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset (Kuva 3). Kuntien kokoluokittain tarkasteltuna erityisesti pienistä, alle 10 000 asiakkaan kunnista puuttui isompia kuntia useammin uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö ($p = 0.010$). Aluehallintovirastojen toimialueittain tarkasteltuna Pohjois- ja Etelä-Suomen kunnista löytyi muita kuntia useammin uimaopetuksesta vastaava henkilö, kun taas Lapin sekä Länsi- ja Sisä-Suomen kohdalla uimaopetuksen järjestelyistä vastaava oli vain noin puolessa kunnista (Kuva 4). Erot eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitseviä.

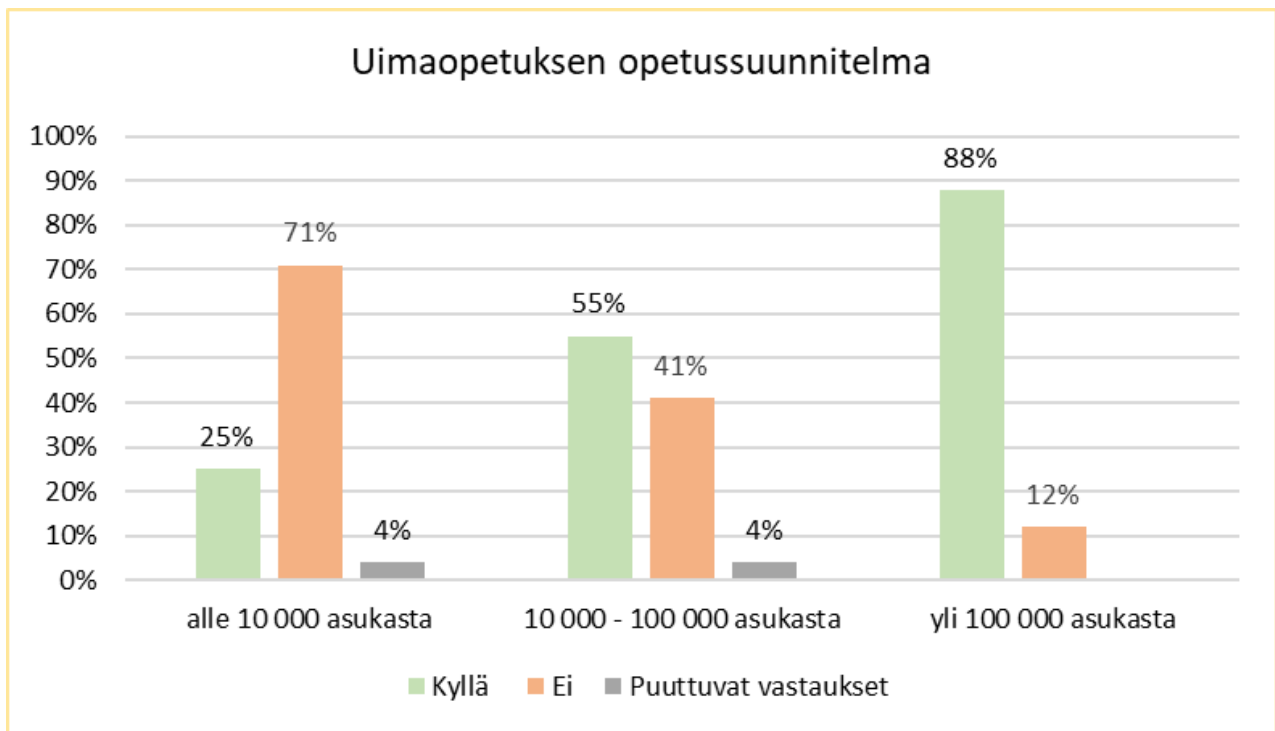

KUVA 3. Kunnat, joissa on uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö (n= 200).

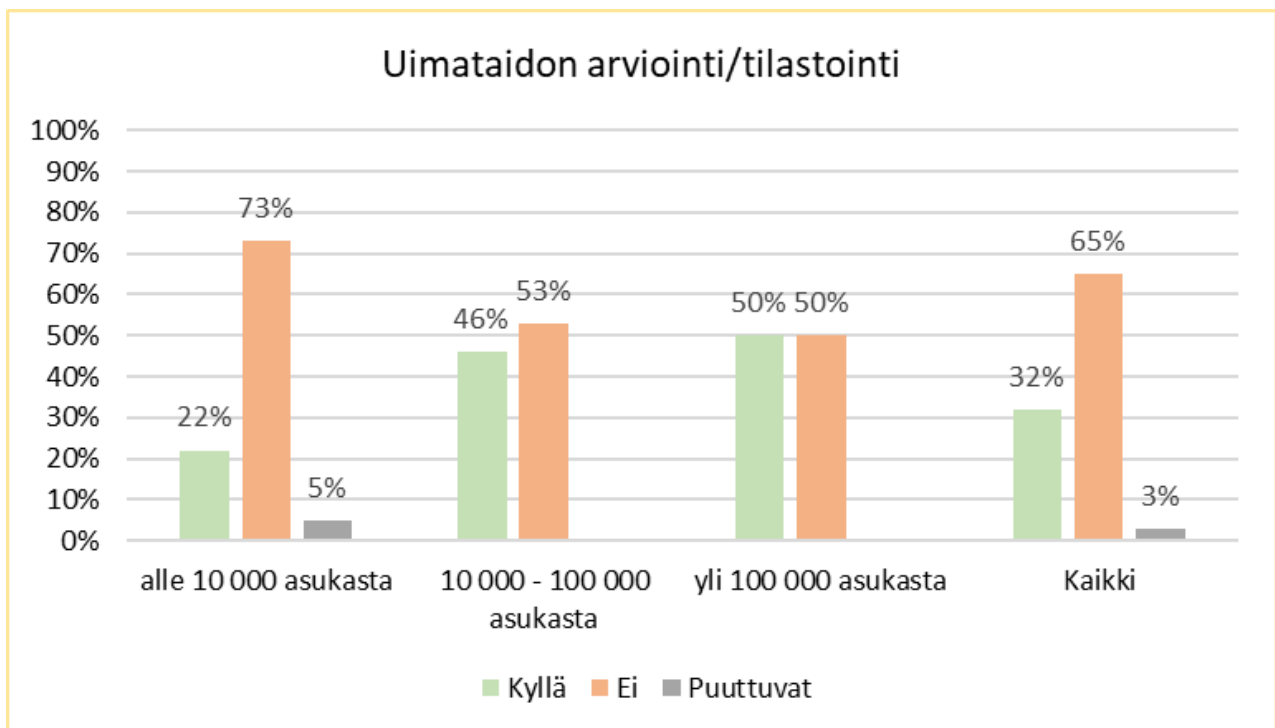
KUVA 4. Osuus kunnista, joissa on uimaopetuksesta vastaava henkilö AVI-alueittain jaoteltuna (n = 200)

Kyselyyn vastanneista kunnista 39 prosentilla (n = 77) oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöstä. Kuntien kokoluokittain tarkasteltuna erot olivat tilastollisesti erittäin merkitseviä (p = .000). Lähes kaikissa yli 100 000 asukkaan kunnissa (n = 7, 88%) oli opetussuunnitelma uimaopetukselle. Asukasluvultaan 10 000 - 100 000 asukkaan kunnissa 55 prosentilla (n = 41) oli opetussuunnitelma uimaopetukselle, kun taas pienemmissä, alle 10 000 asukkaan kunnissa opetussuunnitelma oli vain noin joka neljännellä (n = 29, 25%) kunnista (Kuva 5).

KUVA 5. Uinninopetuksen opetussuunnitelmat kunnissa asukasmäärän mukaan (n = 200).

Vain noin kolmasosassa kunnista (n = 64, 32%) arvioitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Kuntien kokoluokittain tarkasteltuna erot olivat tilastollisesti merkitseviä ($p = 0.007$) siten, että pienemmissä kunnissa uimataitoa arvioitiin selkeästi vähemmän kuin isoimmissa kunnissa (Kuva 6).

KUVA 6. Uimataidon arviointi/tilastointi kunnissa kuntien kokoluokituksen mukaan (n = 200).

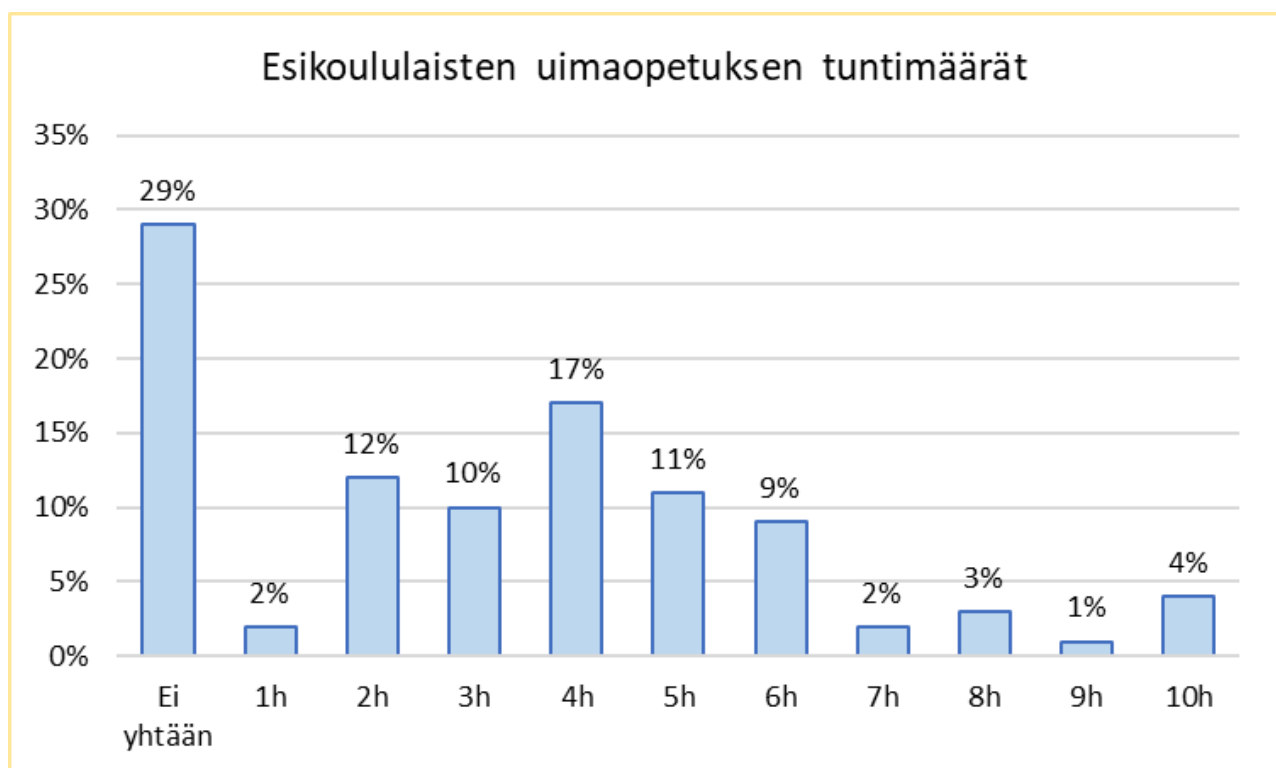
2 Uimaopetuksen tuntimäärät esi- ja alakoulussa

Koulun järjestämän uimaopetuksen tavoitteena on yhdeksänteen luokkaan mennessä opettaa oppilaat uima- ja vesipelastustaitoisiksi. Vähimmäistavoitteena on, että 1. ja 2. luokan aikana oppilas tutustutetaan vesiliikuntaan sekä varmistetaan oppilaan alkeisuimataito. 3. -6. luokkien aikana tavoitteena on opettaa oppilaille perusuimataito, jotta oppilas pystyy liikkumaan vedessä ja pelastautumaan vedestä. Jotta vähimmäistavoitteisiin päästäisiin, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto suosittelee vähintään 6 tuntia uimaopetusta lukuvuodessa.

Kyselyyn vastanneista kunnista yli puolet (n = 110, 55%) järjesti uimaopetusta jokaiselle luokka-asteelle, esiopetuksesta kuudenteen luokkaan, mutta vain joka kymmenennessä kunnassa (n = 23, 12%) täyttyi suosituksen mukaiset uimaopetuksen tuntimäärät, eli 6 tuntia uimaopetusta lukuvuodessa jokaisella luokka-asteella. Pelkästään 1.-6. -luokkalaisten uimaopetusta tarkasteltaessa uimaopetuksen tilanne on hieman parempi. Kunnista 74% (n = 176) järjesti uimaopetusta jokaiselle alakoulun luokka-asteelle. Kuitenkin vain alle viidesosassa kunnista (n = 33, 18%) uimaopetuksessa täyttyi SUH:n suosittelema vähimmäistuntimäärä.

2.1 Esikoululaisten uimaopetus

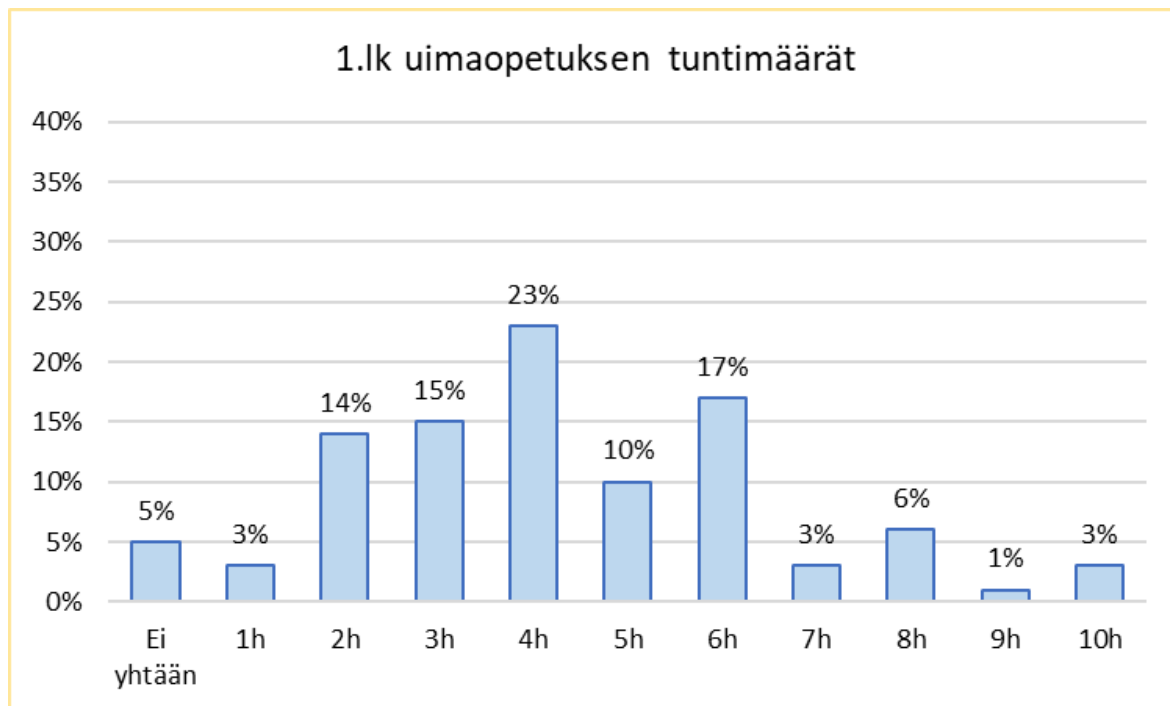
Kysymykseen vastanneista kunnista 71 prosenttia (n = 123) järjesti uimaopetusta esikoululaisille. Uimaopetuksen tuntimäärä lukuvuosittain vaihteli 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa hieman yli kolme tuntia (Kuva 7). Kunnista viidesosa (n = 34, 19%) järjesti vähintään suosituksen mukaiset 6 tuntia uimaopetusta esikoululaisille lukuvuoden aikana.

KUVA 7. Esikoululaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021- 2022 aikana (n = 174).

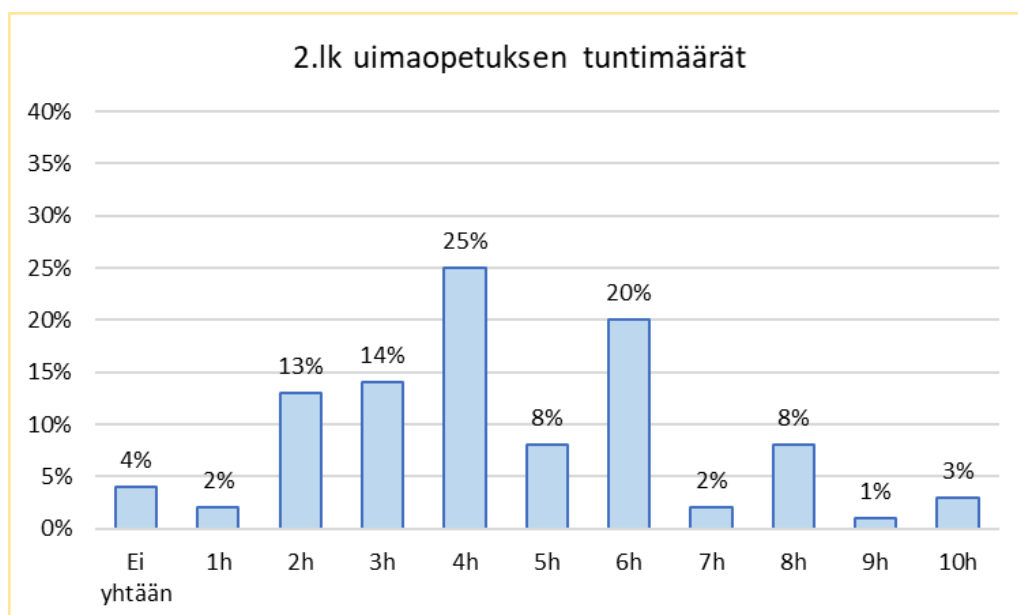
2.2 Uimaopetuksen tuntimäärät luokilla 1-6

Lähes jokainen uimaopetuksen tuntimäärän raportoinneista kunnista (n = 171, 95%) järjesti uimaopetusta ensimmäisen luokan oppilaille. Uimaopetuksen määrä vaihteli 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa noin 4,3 tuntia lukuvuodessa (Kuva 8). Kysymykseen vastanneista kunnista kolmannes (n = 56, 31%) tavoitti vähintään suositellun 6 tunnin tuntimäärän.

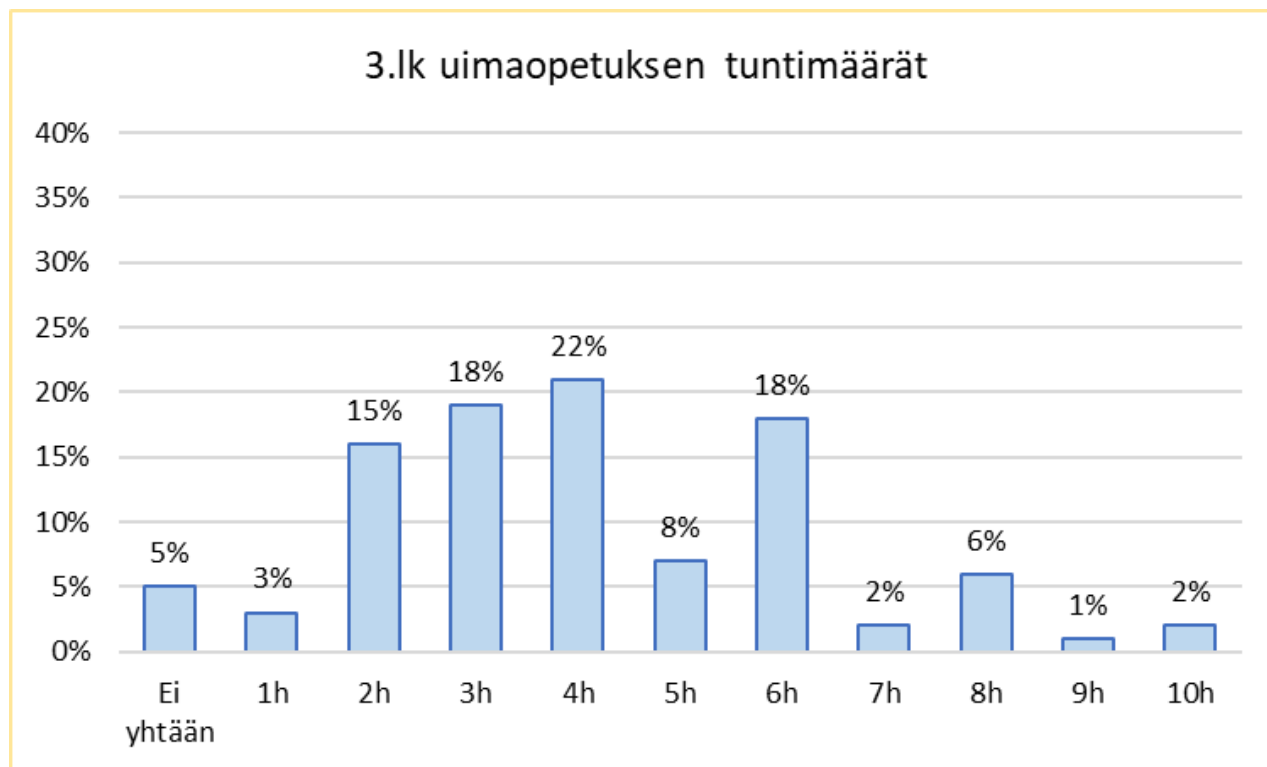
KUVA 8. Ykkösluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 180).

Kyselyyn vastanneista kunnista 96 prosenttia (n = 175) järjesti uimaopetusta kakkosluokkalaistille. Uimaopetuksen tuntimäärät vaihtelivat 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa 4,4 tuntia lukuvuodessa (Kuva 9). Vastanneista kunnista kolmannes (n = 62, 34%) järjesti vähintään suositellut 6 tuntia uimaopetusta lukuvuoden aikana.

KUVA 9. Toisluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 180).

Kyselyyn vastanneista kunnista 95 prosenttia (n = 172) järjesti uimaopetusta kolmannen luokan oppilaille. Uimaopetuksen tuntimäärät vaihtelivat 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa 4,5 tuntia lukuvuodessa (Kuva 10). Vastanneista kunnista 29 prosenttia (n = 52) järjesti kolmasluokkalaisten vähintään suositellut 6 tuntia uimaopetusta lukuvuoden aikana.

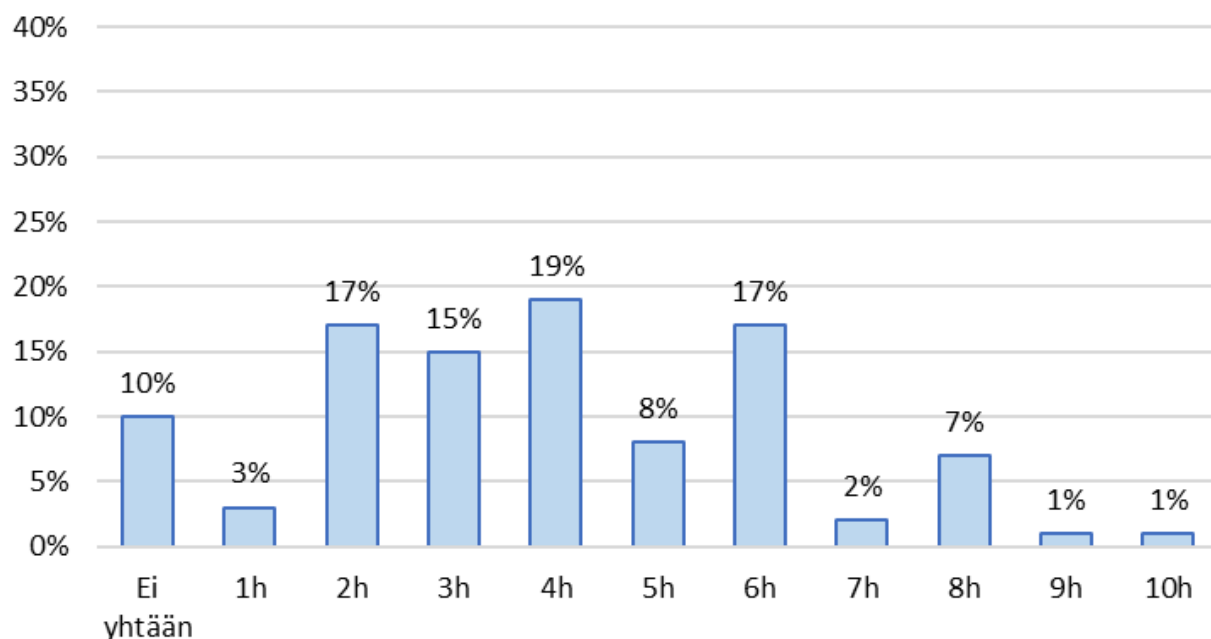

KUVA 10. Kolmannesluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 181).

Kyselyyn vastanneista kunnista 90 prosenttia (n = 160) järjesti uimaopetusta neljännen luokan oppilaille. Uimaopetuksen määrä vaihteli 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa 4,1 tuntia lukuvuodessa (Kuva 11). Suositeltu uimaopetuksen tuntimäärä nelosluokkalaisten osalta täyttyi noin neljännesosassa kunnista (n = 48, 27%).

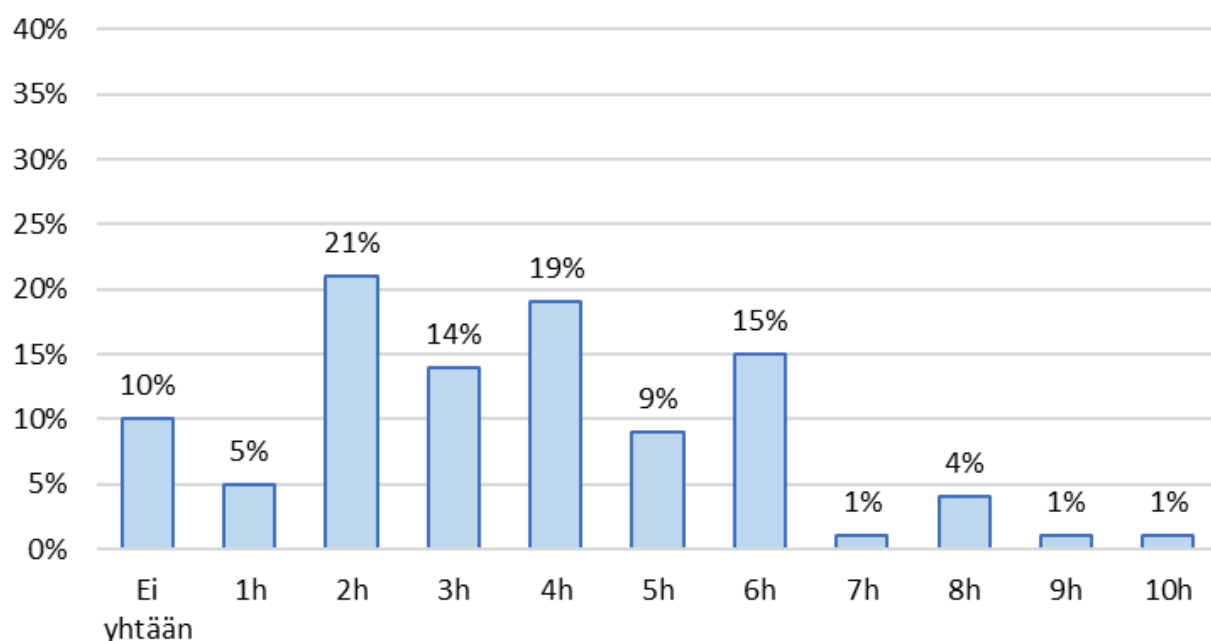
4.lk uimaopetuksen tuntimäärät

KUVA 11. Neljännesluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 177)

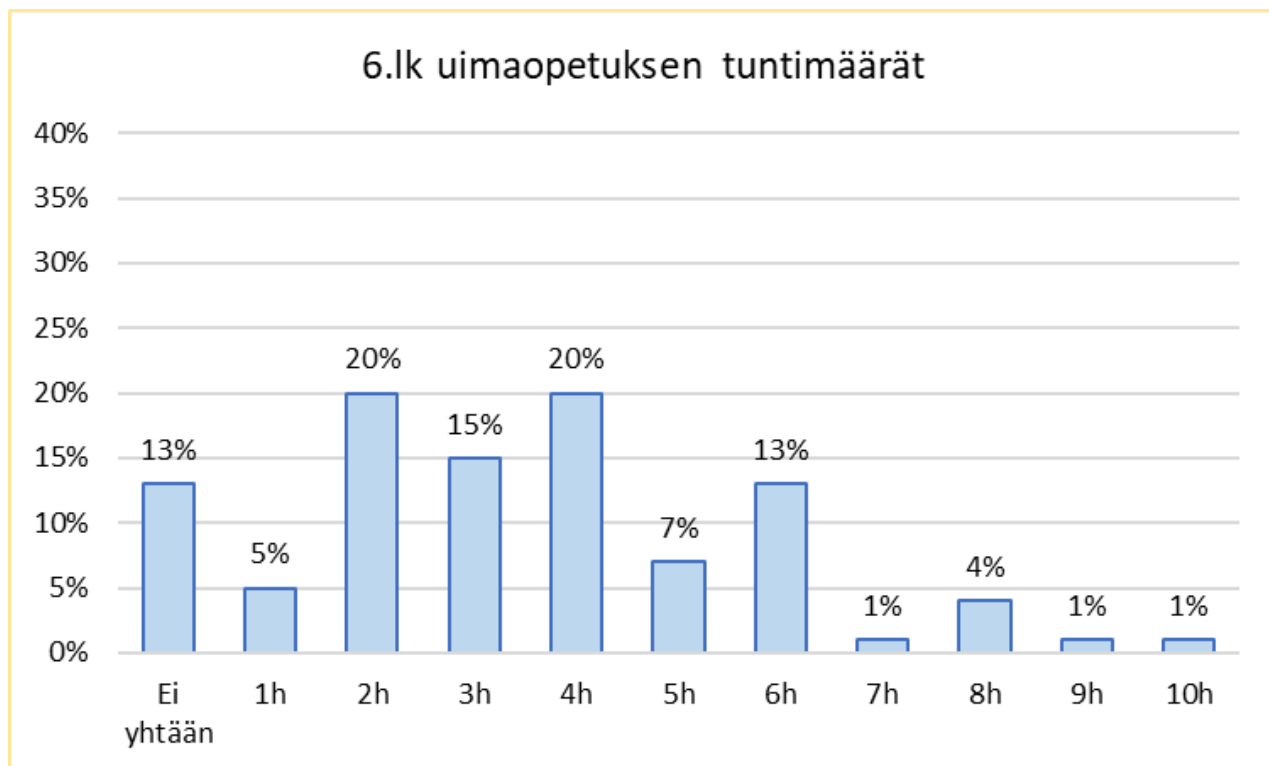
Kyselyyn vastanneista kunnista 90 prosenttia (n = 157) järjesti uimaopetusta viidennen luokan oppilaille. Uimaopetuksen tuntimäärät vaihtelivat 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa 3,6 tuntia lukuvuodessa (Kuva 12). Vastanneista kunnista noin viidennes (n = 37, 21%) järjesti vähintään suosituksen mukaiset 6 tuntia uimaopetusta lukuvuoden aikana.

5.lk uimaopetuksen tuntimäärät

KUVA 12. Viidesluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 174)

Kyselyyn vastanneista kunnista 87 prosenttia (n = 153) järjesti uimaopetusta kuudesluokkalaisille. Uimaopetuksen tuntimäärät vaihtelivat 1 ja 10 tunnin välillä, keskiarvon ollessa 3,4 tuntia lukuvuoden aikana (Kuva 13). Vähintään 6 tunnin suositukseen ylsi kunnista 20 prosenttia (n = 35).

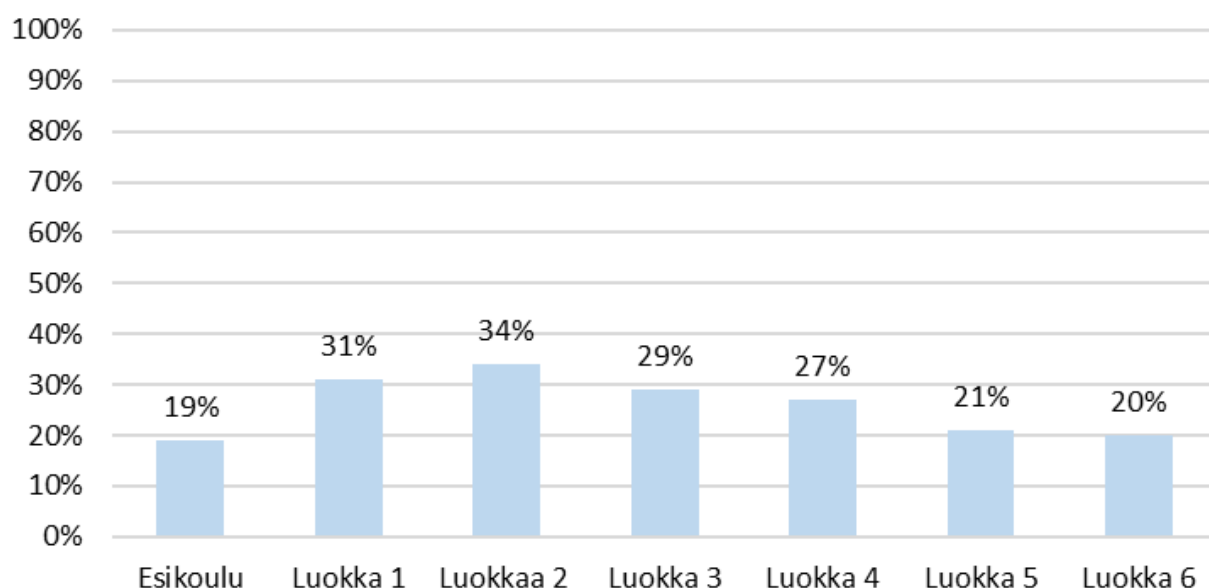
KUVA 13. Kuudesluokkalaisten uimaopetuksen tuntimäärät lukuvuoden 2021-2022 aikana (n = 175)

2.3 Yhteenveto koulujen uimaopetuksesta

Kyselyyn vastanneista kunnista 55 prosenttia järjesti uimaopetusta jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan, mutta vain 12 prosenttia ylsi SUH:n suosittelemaan uimaopetuksen tuntimäärään jokaisen luokka-asteen kohdalla. Luokka-asteittain tarkasteltuna suositus täyttyi parhaiten luokilla 1 ja 2 ja heikoiten puolestaan esikoululaisilla sekä luokilla 5 ja 6 (Kuva 14). Kokoluokittain tarkasteltuna tilastollisesti melkein merkitsevää eroa ilmeni ainoastaan kuudesluokkalaisten osalta siten, että yli 100 000 asukkaan kaupungeista puolet (n=4) ilmoitti, että uimaopetustunteja ei järjestetty kuudesluokkalaisille ollenkaan lukuvuoden 2021-2022 aikana.

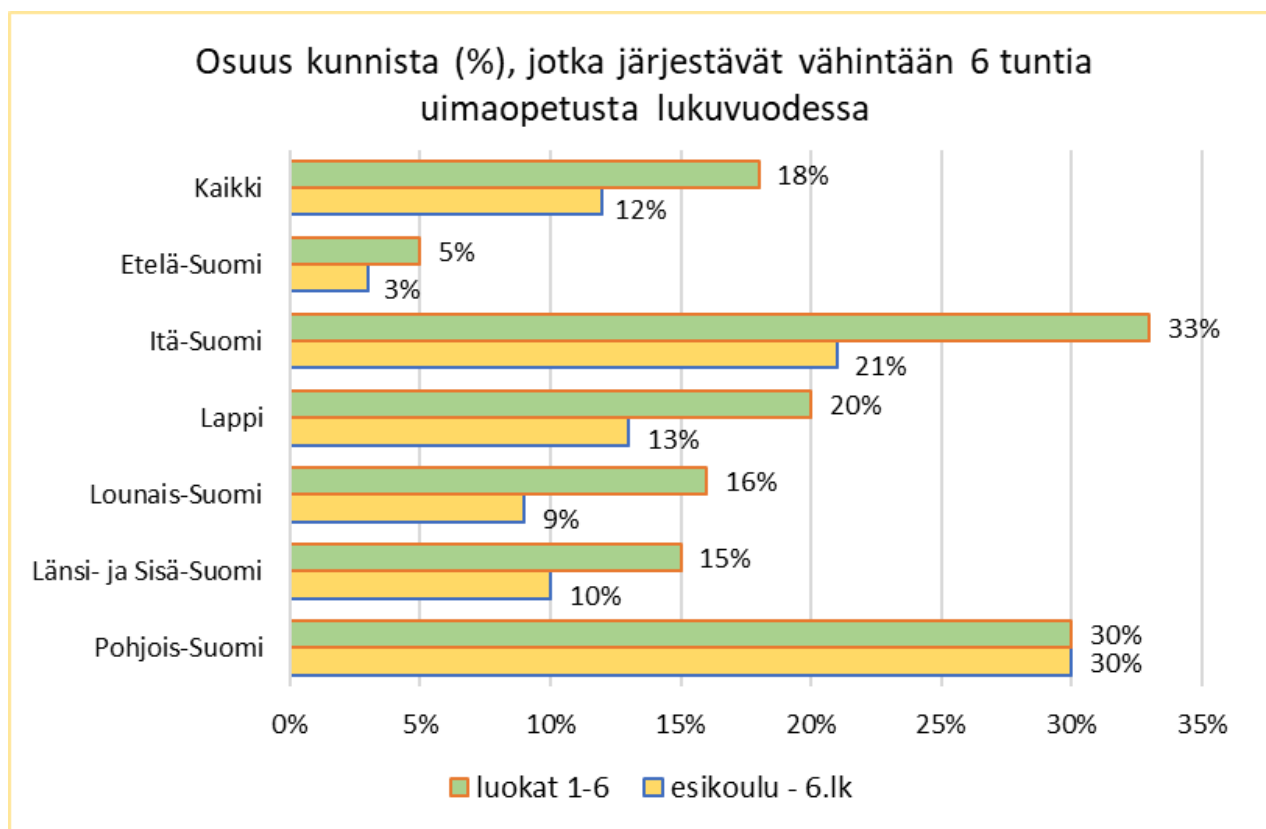
Vähintään 6 tuntia lukuvuodessa uimaopetusta järjestävien kuntien osuus (%)

KUVA 14. Osuus kyselyyn vastanneista kunnista, jotka järjestävät vähintään 6 tuntia uimaopetusta lukuvuodessa luokka-asteittain jaoteltuna (n = 196).

AVI -alueittain tarkasteluna tilastollisesti melkein merkitsevää eroa ($p = 0.028$) ilmeni siinä, tarjosivatko kunnat vähintään suosituksen mukaisen tuntimäärän (6h) uimaopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Pohjois-Suomen AVI:n alaisista kunnista lähes kolmannes tarjosi vähintään 6 tuntia uimaopetusta jokaiselle luokka-asteelle. Etelä-Suomen AVI:n alaisista kunnista puolestaan vain muutamassa prosentissa järjestettiin vähintään suosituksen mukaiset määrät uimaopetusta jokaiselle luokka-asteelle. Pelkästään alaluokkia (1-6) tarkasteltaessa tilastolliset erot vähenivät ($p = 0.050$), mutta pysyivät silti melkein merkitsevinä. Luokkien 1-6 osalta vähimmäissuositus saavutettiin parhaiten Itä-Suomen kunnissa (Kuva 15).

KUVA 15. Osuus kyselyyn vastanneista kunnista, jotka järjestävät vähintään 6 tuntia uimaopetusta lukuvuodessa luokille 1-6/esikoulu – 6.lk AVI- alueittain jaoteltuna (n = 186).

Kuntien kokoluokittain tarkasteltuna uimaopetusmäärät olivat keskimääräisesti hieman pienempiä suurissa, yli 100 000 asukkaan kaupungeissa. Tilastollisesti melkein merkitsevää eroa ($p = 0.036$) ilmeni ainoastaan kuudesluokkalaisten osalta siten, että uimaopetuksen tuntimäärän keskiarvo jäi suurimmissa kunnissa selkeästi pienemmäksi kuin pienemmissä kunnissa.

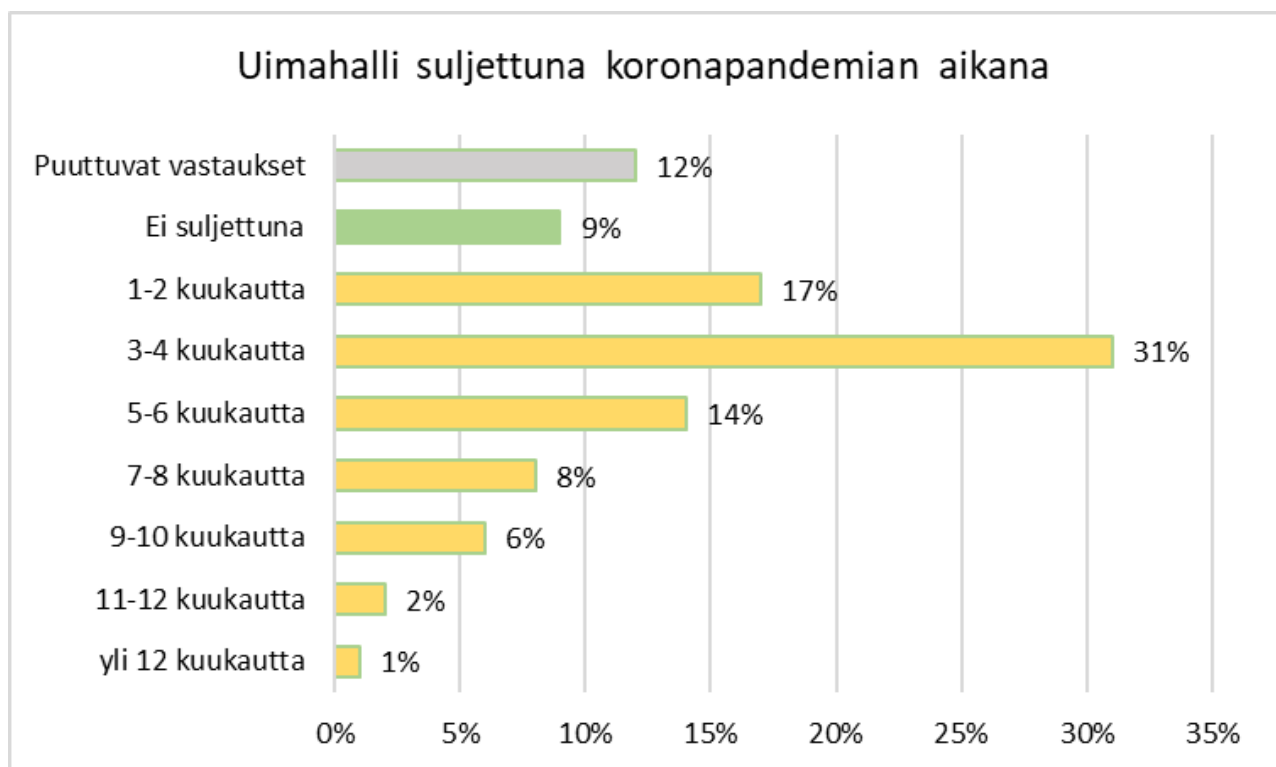
	Kuntien lkm	Uimaopetuksen keskiarvo (h)			Kaikki
		alle 10 000	10 000-100 000	yli 100 000	
Esikoulu	174	3.2	3.4	1.0	3.2
Luokka 1	180	4.1	4.8	3.8	4.3
Luokka 2	183	4.3	4.8	3.8	4.4
Luokka 3	181	4.2	4.0	3.9	4.1
Luokka 4	177	4.0	3.8	3.0	4.1
Luokka 5	174	3.8	3.3	2.1	3.6
Luokka 6	175	3.7	3.2	1.3	3.4

Taulukko 1. Uimaopetuksen keskiarvot (h) kuntien asukasluvun mukaan.

3 Koronapandemian vaikutukset kuntien uimaopetukseen

Vastaajista noin puolet (n = 102, 51%) ilmoitti, että koronapandemia on vaikuttanut kuntien uimaopetuksen tuntimääriin. Enemmistö kunnista ilmoitti, että koronapandemia on vähentänyt uimaopetuksen määrää pandemian edeltävään aikaan verrattuna. Muutama vastaaja kuitenkin ilmoitti, että uimaopetuksen määrä oli lisääntynyt koronapandemian aikana. Syynä tähän oli se, että uimahalli pidettiin auki koululaisille, vaikka se oli muilta suljettuna sekä hallin sulkemisesta johtunut uimaopettajien parempi saatavuus.

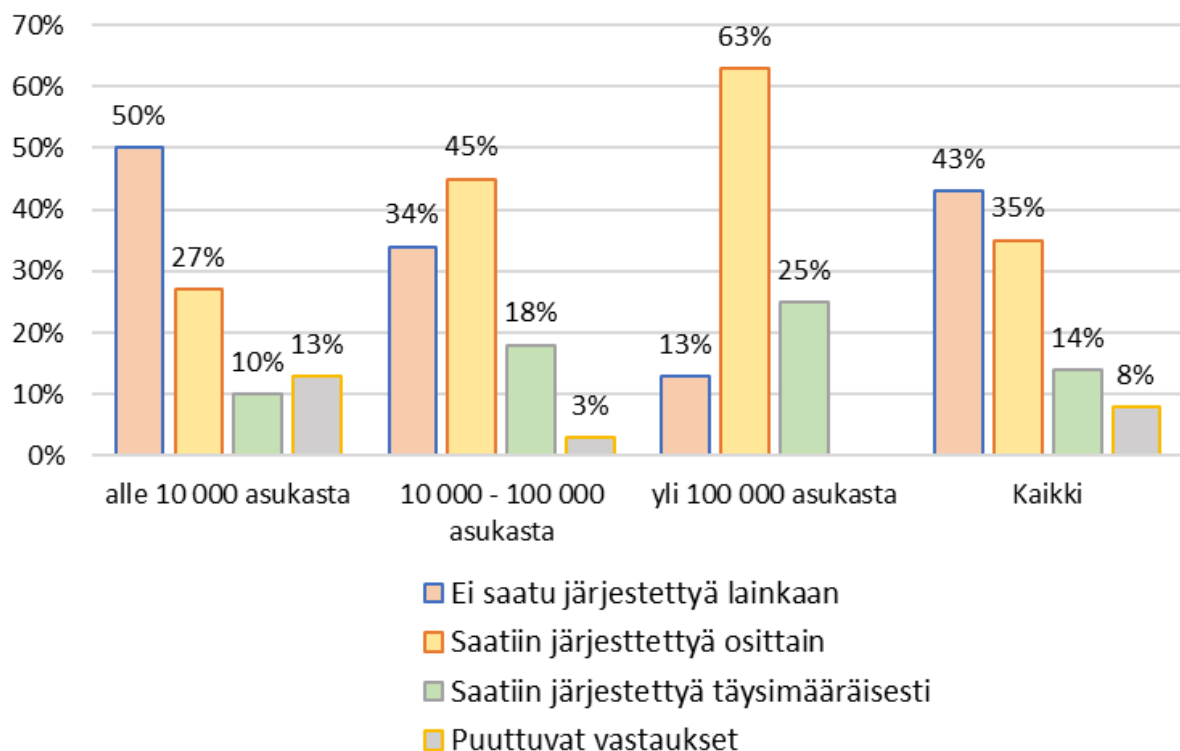
Kyselyyn vastanneista kunnista 85 prosenttia (n = 170) ilmoitti, että uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian aikana. Uimahallien sulkuaika vaihteli yhdestä kuukaudesta yli vuoteen, enemmistössä kuntia uimahalli oli suljettuna noin 3-4 kuukautta koronapandemian aikana (Kuva 16). Vastaajista yli 40 prosenttia (n = 85, 43%) ilmoitti, että uimaopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan uimahallien ollessa suljettuina. Reilu kolmasosa (n = 70, 35%) ilmoitti, että uimaopetus saatiin järjestettyä osittain ja 14 prosenttia vastaajista (n = 27) ilmoitti, että uimaopetus saatiin järjestettyä täysimääräisesti uimahallien koronasuluista huolimatta.

KUVA 16. Uimahallien koronasulun kesto pandemian aikana (n = 200).

Kuntien kokoluokittain tarkasteltuna tilastollisesti merkitsevää eroa ($p = 0.024$) ilmeni siinä, saatiinko uimaopetusta järjestettyä uimahallien suluista huolimatta. Pienimmät kunnat näyttivät kärsivän eniten uimahallien suluista, sillä alle 10 000 asukkaan kunnista puolet (n = 59, 50%) ilmoitti, että koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä ollenkaan uimahallin ollessa kiinni (Kuva 16).

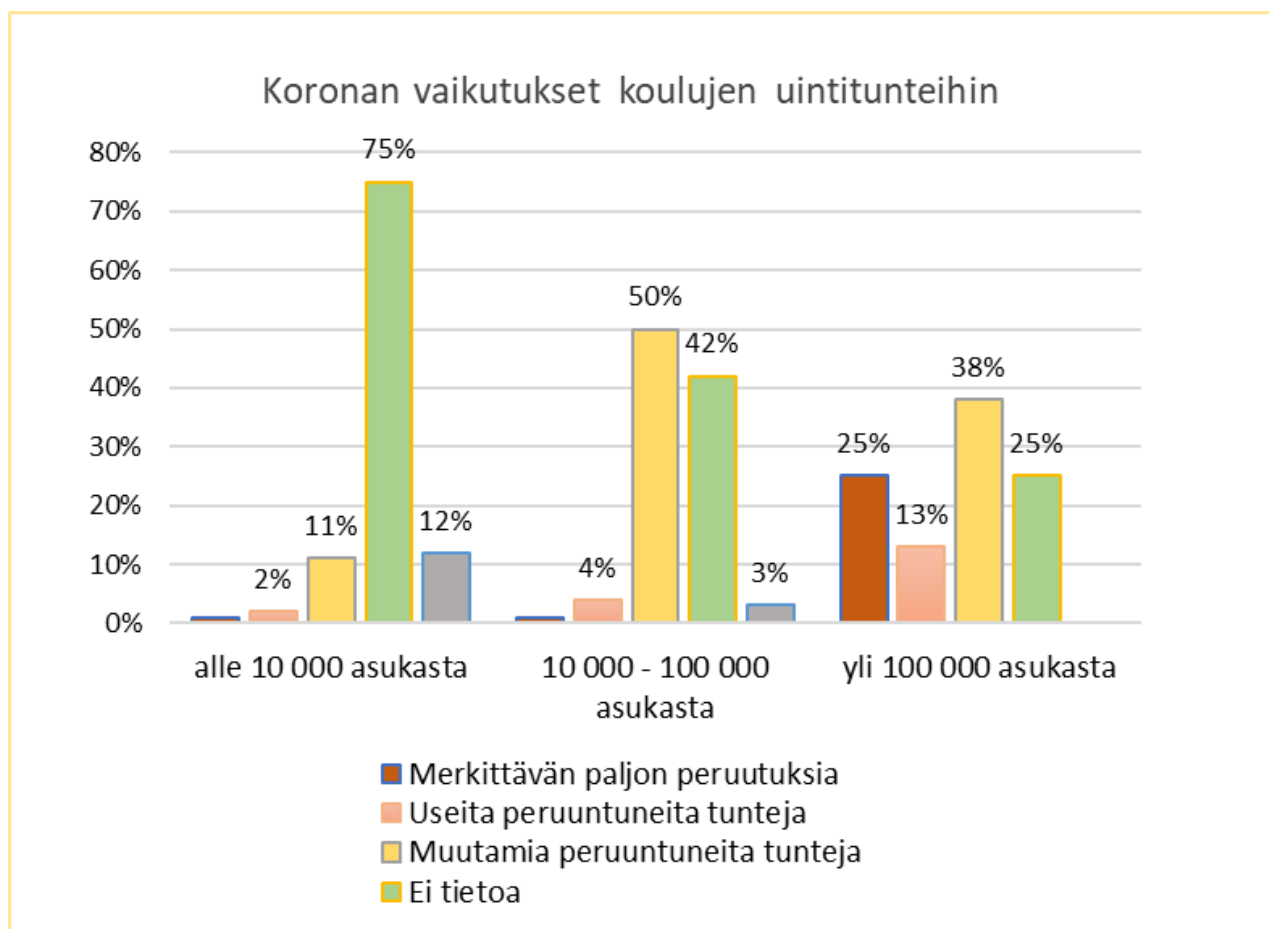
Uinninopetuksen järjestäminen uimahallin ollessa suljettuna

KUVA 17. Uinninopetuksen järjestäminen uimahallien ollessa suljettuna kuntien asukasluvun mukaan (n = 200).

Vastaajista 63 prosenttia (n = 125) ilmoitti, että korona vaikutti koululuokkien uimaopetukseen osallistumiseen. Lähes kolmannes vastaajista (n = 63, 32%) ilmoitti, että oppilaiden altistumiset ja korotartunnat aiheuttivat uintituntien peruuntumisia.

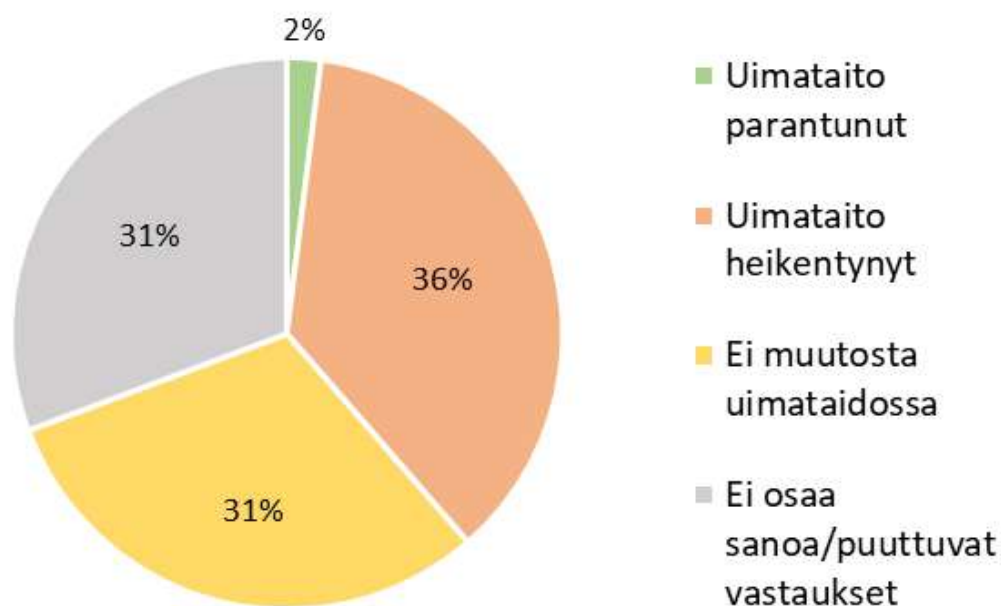

KUVA 18. Koronatartuntojen ja -altistumisen vaikutukset koulujen uimatunteihin kuntien asukasmäärän mukaan (n = 200).

Koronan vaikutukset erosivat tilastollisesti erittäin merkitsevästi toisistaan ($p=0.000$) kuntien asukasluvun mukaan, sillä erityisesti asukasluvultaan suuret kaupungit joutuivat peruuttamaan uintitunteja koronatartuntojen ja -altistumisten vuoksi (Kuva 18). Kaiken kaikkiaan 52 prosenttia vastaajista (n = 104) koki, että korona on vaikuttanut koulujen uimaopetuksen järjestelyihin yleisellä tasolla. Opetusryhmien kokoa jouduttiin pienentämään useassa kunnassa, minkä vuoksi esimerkiksi käyntimäärät ja siten myös kuljetuskustannukset kasvoivat pandemian edeltävään aikaan verrattuna. Luokkien kohtaamisia uimahalleilla pyrittiin välttämään erilaisilla tilajärjestelyillä ja useammassa kunnassa uimahallin yleisövuorot suljettiin koululaisuintien ajaksi.

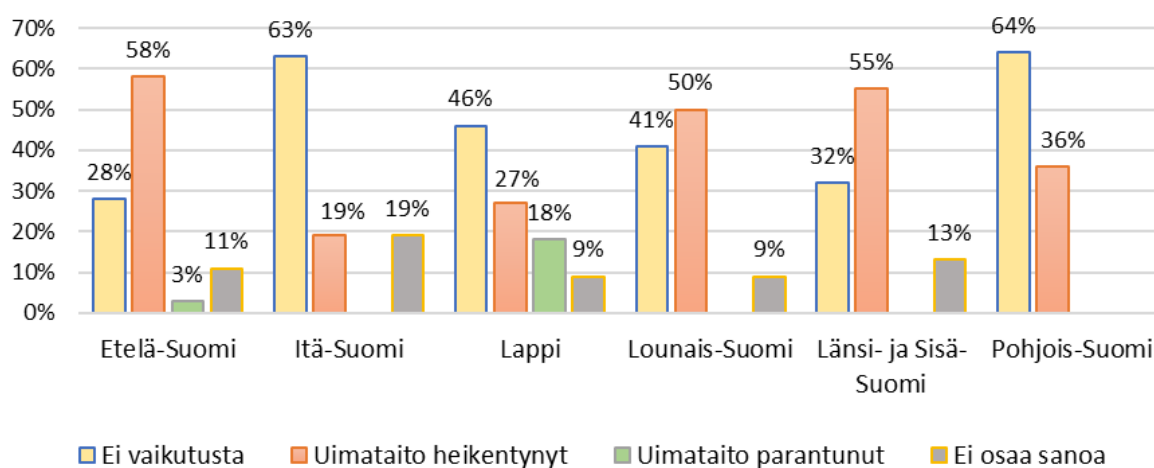
Koronapandemian vaikutukset lasten uimataitoon

KUVA 19. Koronapandemian vaikutukset lasten uimataitoon (n = 200).

Kunnista lähes 40 prosenttia (n = 72, 36%) arvioi, että koronapandemia on vaikuttanut heikentävästi lasten uimataitoon (Kuva 19). AVI-alueittain tarkasteltuna koronan negatiiviset vaikutukset lasten uimataitoon arvioitiin suuremmaksi Etelä-Suomessa ja Lounais-Suomessa kuin muilla alueilla (p = .004) (Kuva 20).

Koronapandemian vaikutukset lasten uimataitoon

KUVA 20. Koronapandemian vaikutukset lasten uimataitoon AVI-alueittain (n = 154).

Ainoastaan muutama vastaaja (n= 3) arvioi, että lasten uimataito oli parantunut koronapandemian aikana. Syynä tähän oli se, että uintitunteja oli järjestetty koululaisille jopa aiempaa enemmän uimahallien oltua suljettuna muilta käyttäjiltä.

Useampi vastaaja arvioi, että uintituntien vähentyminen oli vaikuttanut lasten uimataidon heikentymisen lisäksi myös muulla tavalla. Uintituntien vähyys näkyi vastaajien mukaan muun muassa vesipelkona, heikkona kestävyyskuntona sekä uimataidon polarisoitumisena.

"Heikot kärsivät eniten. Polarisaatio lisääntyy."

"Sellaisten oppilaiden määrä, jotka eivät pärjää syvässä vedessä edes välineen kanssa on kasvanut."

"Uimataidon yleinen taso on heikentynyt. Luokilta erottuvat aikaisempaa enemmän ne, jotka eivät koulu-uintien ulkopuolella käy uimassa."

"Heikentynyt huomattavasti, sekä taidot että kunto."

"Uimahallissa on käyty myös vapaa-ajalla vähemmän ja monille paikka on jäänyt vieraaksi. Perheet ovat olleet varovaisempia. Tämä näkyy ainakin alkeisryhmissä vesipelkona."

"Eripituiset tauot hallin aukiolossa ovat vaikuttaneet lasten yleiseen vesirohkeuteen huomattavalla, ellei jopa merkittäväällä tavalla."

Koronan aiheuttamat etäopetusjaksot vaikuttivat myös useamman vastaajan mukaan lasten keskittymiskykyyn sekä ryhmätaitoihin.

"Pienemmällä huomaa koronan vaikuttaneen enemmänkin ryhmässä toimimistaitoihin ja sitä kautta myös levottomuuteen koulu-uintien aikana."

"Etäopetus vaikutti paljon siihen, että tänne tullessaan esim. eskarit ja 1-luokkalaiset ovat aika viljejä. Paljon menee aikaa, että maltetaan kuunnella ohjeet ja keskittyä."

Koulujen uimatuntien vähennyttyä vastaajat korostivat vapaa-ajan harrastuneisuuden sekä perheiden aktiivisuuden tärkeyttä uimataidon ylläpitämisessä. Uimahallien sulut sekä perheitä huolestuttanut tartuntariski kuitenkin vähensi myös oppilaiden vapaa-ajan uintia pandemian aikana.

"Koulun uimaopetuksen lisäksi perheet eivät päässeet lastensa kanssa kartuttamaan jo koulussa opittuja taitoja."

"Korona-aikana perheet eivät ole käyneet kylpylöissä eikä uimahallissa, mikä näkyy osan lapsista uimataidoissa."

Useampi vastaaja tosin huomioi, että lämmin kesä ja uintimahdollisuudet luonnonvesissä olivat auttaneet ylläpitämään oppilaiden uimataittoa.

“Tämän syksyn perusteella lämmin kesä ja lämpimät uimavedet ovat merkittävästi parantaneet uimataittoa.”

“Lämmin kesä pelasti paljon ja lapset pääsivät uimaan järveen.”

4 Tiivistelmät maakunnittain

Etelä-Karjala

Etelä-Karjalasta saatiin vastaukset yhteensä neljästä eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. 75 prosentissa kunnista uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. Kaikilla kyselyyn vastanneilla kunnilla oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Viidesosassa kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja neljäsosassa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Puolet kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista viidesosa ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Joka viidenes kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Puolet vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Puolet kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin, joko tunteja ei ollut järjestetty ollenkaan tai uintituntien ajankohtaa oli pitänyt siirtää koronan takia. Neljäosa kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaalta saatiin vastaukset yhteensä 12 eri kunnasta. Enemmistössä kyselyyn vastanneista kunnista (92%) järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (42%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. Kolmasosassa kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Viidesosassa kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä. 17 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja neljäsosassa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Kyselyyn vastanneista kunnista 67 prosenttia järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista ainoastaan 8 prosenttia tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 75 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 42 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Kolmannes vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Uintituntien peruutuksia oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi oli tehty 50 prosentissa kyselyyn vastanneista kunnista. 67 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Henkilökunnan vähyyden vuoksi oli peruttu tunteja ja lisäksi uimatunteja järjestettiin niin, että eri luokat ja ryhmät eivät olleet samanaikaisesti uimahallilla. Ryhmien koot pidettiin myös normaalia pienempinä, eikä uimahallilta lainattu esimerkiksi uimalaseja opetuskäyttöön tartuntariskin vuoksi. Neljäosa kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Etelä-Savo

Etelä-Savosta saatiin vastaukset yhteensä seitsemästä eri kunnasta. 86 prosentissa (n= 6) kyselyyn vastanneista kunnista järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (43%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 57 prosenttia kyselyyn vastanneista kunnista ilmoitti, että heillä oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 57 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 14 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 71 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista lähes kolmannes (29%) tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista jopa 75 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Vastaajista 71 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Samaten 71 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 14 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 71 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain.

Lähes joka kolmannessa kunnassa (29%) uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 57 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uimahallin tiloja oli esimerkiksi jaoteltu pohjapiirroksen mukaan eri luokille, jotta eri ryhmät eivät olisi samassa tilassa samanaikaisesti. 29 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Kainuu

Kainuusta saatiin vastaukset yhteensä seitsemästä eri kunnasta. 86 prosentissa (n= 6) vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (43%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 70 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositason uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 57 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 71 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 86 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 14 prosenttia tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Vastaajista 29 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 57 prosentissa kyselyyn vastanneissa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 57 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Lähes joka kolmannessa kunnassa (29%) uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. Samaten 29 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uimahallin vuorot oli esimerkiksi järjestetty siten, että yleisöuinti ja koululaisuinnit pidettiin eri aikaan. 14 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Kanta-Häme

Kanta-Hämeestä saatiin vastaukset yhteensä viidestä eri kunnasta. 80 prosentissa (n= 4) kunnista järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (80%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 80 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 80 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja viidesosassa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 40 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Joka viides kunnista ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Joka viides kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 40 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 60 prosentissa kyselyyn vastanneista kunnista oli jouduttu perumaan uintitunteja oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. 60 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Ryhmien kohtaamisia uimahalleilla pyrittiin välttämään erilaisilla tilajärjestelyillä sekä uimavälineitä desinfiointiin käytön jälkeen varsinkin pandemian alkuvaiheessa. Lisäksi osa kunnista oli miettinyt korvaavia vaihtoehtoja, kuten rantauimakouluja, perinteisten uimahallikäyntien tilalle. Kaikki kyselyyn vastanneet kunnat arvioivat, että lasten uimataito on heikentynyt koronapandemian aikana.

Keski-Pohjanmaa

Keski-Pohjanmaalta saatiin vastaukset yhteensä kuudesta eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (83%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului opetustoimen alaisuuteen ja luokanopettajien vastuulle. Kolmasosassa kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 17 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 17 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 67 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kolmannes kunnista tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Jokainen kyselyyn vastannut kunta ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Jopa 83 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 17 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain.

Kunnista 17 prosenttia ilmoitti, että uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 67 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uintituntien vähentymisen ja peruutusten vuoksi myös uimaopettajien työtunnit olivat osassa kuntia vähentyneet. Kaiken kaikkiaan 67 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Keski-Suomi

Keski-Suomesta kyselyyn vastasi yhteensä 15 eri kuntaa. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Kyselyyn vastanneissa kunnissa uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului joko liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden (47%) tai opetustoimen ja luokanopettajien (47%) alaisuuteen. 53 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 47 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 40 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 53 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kuitenkin, kunnista ainoastaan 13 prosenttia tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 40 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 87 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 53 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 40 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 27 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 40 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Vaikka käyntejä per luokka oli useassa kunnassa vähemmän, jouduttiin ryhmien kokoa pienentämään, mikä lisäsi osassa kuntia uimahallikäyntien määrää. Useamman käyntikerran myötä myös kuljetusmaksut kasvoivat huomattavasti osassa kuntia. 40 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Kymenlaakso

Kymenlaaksosta saatiin vastaukset yhteensä neljästä eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Uimaopetustoiminnan järjestäminen jakautui kuntien kesken tasaisesti eri toimijoille. 75 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Puolella kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä. Samaten puolet kunnista arvioi tai tilastoi uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Puolet kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yhdenkään kyselyyn vastanneen kunnan mukaan korona ei ollut aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan, vaikkakin jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Neljäsosa kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 75 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Kunnista puolet olivat joutuneet perumaan uintitunteja oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. Joka neljäs kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Eri luokkien kohtaamisia uimahallissa pyrittiin estämään porrastusten avulla. Uimaopettajilla oli myös käytössään joko maski tai visiiri uimaopetuksen ajan. Puolet kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Lappi

Lapista saatiin vastaukset yhteensä 15 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Kyselyyn vastanneissa kunnissa uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului joko liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden (47%) tai opetustoimen ja luokanopettajien (47%) alaisuuteen. 53 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Vajaa kolmasosalla kunnista (27%) oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja viidesosassa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 47 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista kuitenkin ainoastaan 13 prosenttia tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 60 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 73 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 67 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 13 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 7 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. Kolmannes kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Koulut eivät ole esimerkiksi voineet lähteä toiselle paikkakunnalle sijaitsevalle uimahallille tartuntariskin vuoksi. Lisäksi pienemmät ryhmäkoot vaativat useampia uimahallikäyntejä, mikä vaikutti kuljetusjärjestelyihin. Viidesosa kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Pirkanmaa

Pirkanmaalta saatiin vastaukset yhteensä 16 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Kyselyyn vastanneista kunnista uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului joko liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden (44%), opetustoimen ja luokanopettajien (38%) tai useamman eri toimijan alaisuuteen (18%). 44 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Noin kolmasosalla kunnista (31%) oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 31 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 57 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 63 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 88 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Puolet kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 38 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Joka viidennessä kunnassa oli jouduttu perumaan uintitunteja oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. 69 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Muutoksia oli jouduttu tekemään esimerkiksi ryhmäkokoihin. Lisäksi osassa kouluja koulujen ulkopuolelle suuntautuneet retket olivat kiellossa, mikä vaikutti uimahallikäynteihin. Uimahallit eivät osassa kuntia myöskään ottaneet vastaan vieraspaikkakuntalaisia. 44 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Pohjanmaa

Pohjanmaalta saatiin vastaukset yhteensä kuudesta eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (67%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. Kolmasosalla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Vajaa kolmasosalla kunnista (27%) oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja puolet kunnista arvioi tai tilastoi uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 67 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 67 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Jokainen kyselyyn vastanneista kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Uintitunteja jouduttiin perumaan joka toisessa kyselyyn vastanneessa kunnassa oppilaiden tartuntojen tai altistumisten vuoksi. Puolet kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Eri luokkien ja ryhmien kontakteja pyrittiin välttämään ja osassa kuntia hallille otettiin ainoastaan yksi ryhmä kerrallaan. Kolmasosa kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalasta saatiin vastaukset yhteensä kahdeksasta eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (50%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 38 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 13 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä. Yksikään kunnista ei ilmoittanut tilastoivansa tai arvioivansa uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Puolet kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan, mutta yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 38 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 63 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Puolet kyselyyn vastanneista kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 38 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Joka neljännessä kunnassa uintitunteja jouduttiin perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. 13 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Kaiken kaikkiaan 13 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaalta saatiin vastaukset yhteensä 20 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (55%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 80 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 40 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja puolet kunnista arvioi tai tilastoi uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 75 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista kuitenkin vain 30 prosenttia tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Joka neljäs kunta ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 75 prosentissa kyselyyn vastanneissa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 30 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Toiset 30 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 35 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. Samaten 35 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uimahallissa oltiin muun muassa pienemmissä ryhmissä sekä hallille kuljettiin sekä hallilta poistuttiin eri ovista eri ryhmien kontaktien välttämiseksi. Yhteensä 35 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Pohjois-Savo

Pohjois-Savosta saatiin vastaukset yhteensä 13 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (46%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 77 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 46 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 31 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 39 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan, mutta ainoastaan neljäsosa tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittamat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan.

Kunnista 23 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 69 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. 46 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 15 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Neljäsosassa kuntia jouduttiin perumaan uintitunteja oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. 46 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uinteja oli jouduttu aikatauluttamaan uudelleen, jotta eri ryhmien väliset kontaktit saatiin minimoitua. Osassa kuntia hallissa sai olla vain yksi koulu kerrallaan ja halli suljettiin yleisövuoroilta koululaisuintien ajaksi. Lisäksi osassa kuntia uimaopettaja oli pitänyt opetustunnit altaan reunalta altaassa olon sijaan turvavälien takaamiseksi. 45 prosenttia vastaajista arvioi, että lasten uimataito ei ollut muuttunut koronapandemian aikana. Loput kunnista ei osannut arvioida koronapandemian mahdollista vaikutusta lasten uimataitoon.

Päijät-Häme

Päijät-Hämeestä saatiin vastaukset yhteensä 8 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (50%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 63 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 38 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja puolet kunnista arvioivat tai tilastoivat uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 75 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kuitenkin ainoastaan 13 prosenttia kunnista tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista puolet ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Jokaisen kyselyyn vastanneen kunnan mukaan koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Siitä huolimatta, vain 14 prosenttia kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 71 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. Joka neljännessä kunnassa uimatunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen vuoksi. 38 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Uintitunteja oli tarjolla aiempaa harvemmin ja hallilla pyrittiin välttämään eri ryhmien kontaktit erilaisin järjestelyin. Neljäsosa kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Satakunta

Satakunnasta saatiin vastaukset yhteensä 15 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (67%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 73 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 47 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 27 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 60 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan, kuitenkin vain viidesosa kunnista tavoitti Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemat 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 67 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 93 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Kolmasosa kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 53 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 40 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 60 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Luokkaryhmien ja eri koulujen kohtaamiset pyrittiin estämään uimahalleilla erityisjärjestelyjen avulla. Osassa kuntia halli suljettiin yleisövuoroilta koululaisuintien ajaksi kontaktien vähentämiseksi. Koronaohjeistusten muutokset, jopa päivien varoitusajalla, vaati lisäksi nopeaa reagointia sekä kouluilta että uimahallin henkilökunnalta. 47 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

Uusimaa

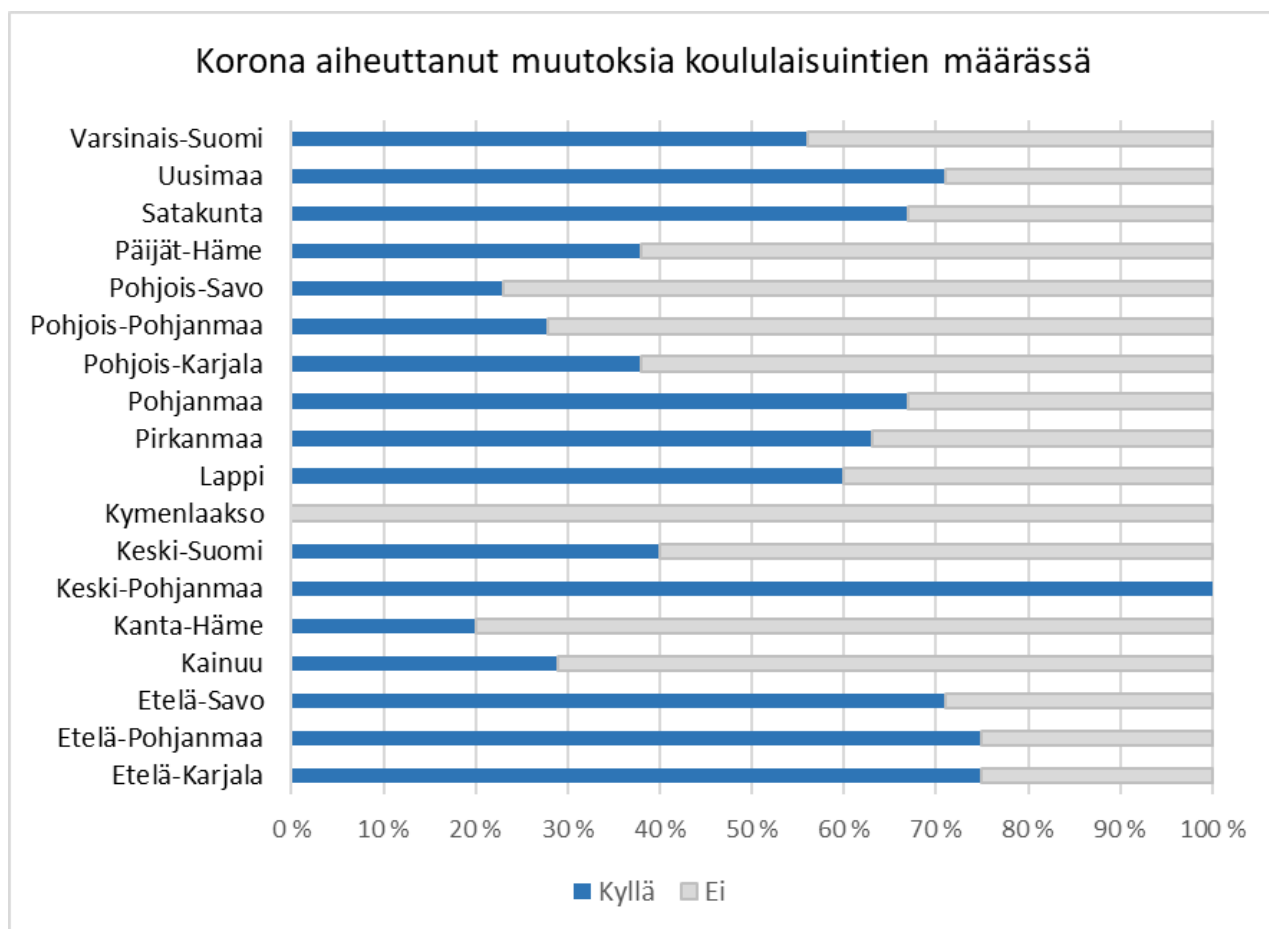
Uudeltamaalta saatiin vastaukset yhteensä 21 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. Enemmistössä kunnista (57%) uimaopetustoiminnan järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. 71 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. 48 prosentilla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 38 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitiin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. 38 prosenttia kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 71 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 91 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Kolmasosa kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. 57 prosenttia vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 53 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 76 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen

järjestelyihin. Erityisjärjestelyjen avulla pyrittiin pitämään luokat eri tiloissa uimahallissa kontaktien välttämiseksi. Osassa kuntia sallittiin vain yksi ryhmä kerrallaan. Uinnit olivat myös tarkemmin aikataulutettuja. Lisäksi hygieniaan ja turvaväleihin panostettiin aiempaa enemmän. Noin puolet (52%) kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

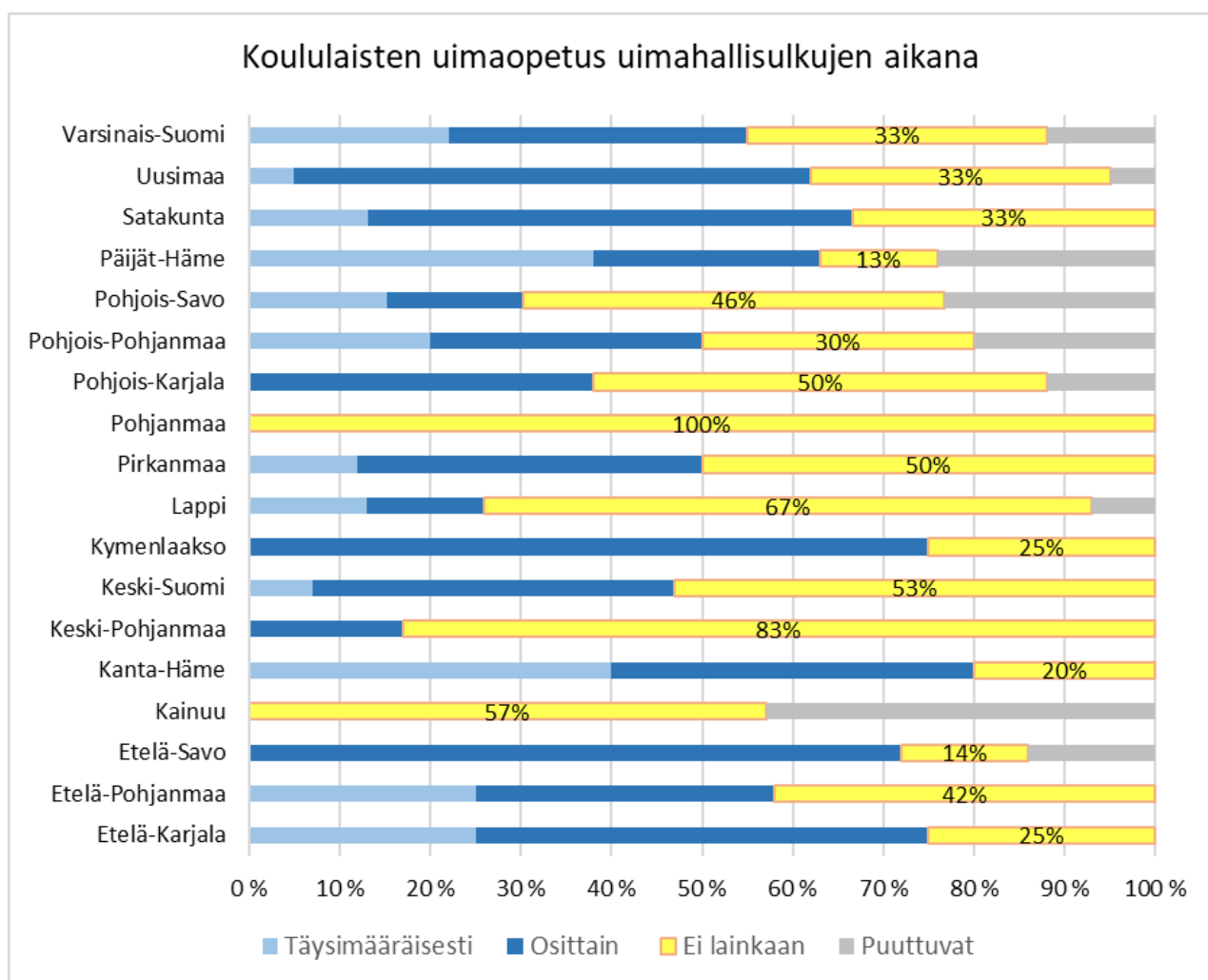
Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomesta saatiin vastaukset yhteensä 18 eri kunnasta. Kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa järjestettiin uimaopetusta alakoululaisille kouluopetuksen yhteydessä. 39 prosentissa kyselyyn vastanneista kunnista uimaopetuksen järjestäminen kuului liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen. Kolmasosassa kunnista uimaopetuksesta vastasi puolestaan opetustoimi tai luokanopettajat. 67 prosentilla kyselyyn vastanneista kunnista oli uimaopetuksen järjestelyistä vastaava henkilö, joka suunnittelee vuositasolla uimaopetuksen aikataulutuksen, kuljetusjärjestelyt ja allasvaraukset. Kolmasosalla kunnista oli erillinen opetussuunnitelma uimaopetuksen sisällöistä ja 17 prosentissa kunnista arvioitiin tai tilastoitin uimataidon kehittymistä eri luokka-asteilla. Kolmasosa kunnista järjesti uimaopetusta kouluopetuksen yhteydessä jokaiselle luokka-asteelle esikoulusta kuudenteen luokkaan. Yksikään kunnista ei kuitenkaan tavoittanut Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton suosittelemaa 6 tuntia uinninopetusta jokaisella luokka-asteella esikoulusta kuudenteen luokkaan. Kunnista 56 prosenttia ilmoitti, että korona on aiheuttanut muutoksia koululaisuintien tuntimäärässä verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. 89 prosentissa kyselyyn vastanneessa kunnassa koulujen käyttämä uimahalli oli ollut suljettuna koronapandemian takia. Kolmasosa kunnista ilmoitti, että uimahallin ollessa suljettuna koululaisten uinninopetusta ei saatu järjestettyä lainkaan. Toinen kolmannes vastaajista puolestaan ilmoitti, että uinninopetus saatiin järjestettyä osittain. 28 prosentissa kunnista uintitunteja oli jouduttu perumaan oppilaiden altistumisten tai tartuntojen takia. 72 prosenttia kunnista ilmoitti, että korona oli vaikuttanut yleisellä tasolla uimaopetuksen järjestelyihin. Osassa uimahalleja ei esimerkiksi annettu ulkopaikkakuntalaisille hallivuoroja. Lisäksi eri luokka-asteet ja ryhmät pidettiin halleilla erillään toisistaan. Osassa halleja oli käytössä myös tehostettu siivous sekä ryhmien välissä tapahtuvat välisiivoukset, jotka aiheuttivat erityisjärjestelyjä. Pienempien ryhmäkokojen vuoksi tarvittiin myös ainakin yhdellä paikkakunnalla toinen bussi kuljetuksiin, jotta ryhmät saatiin pidettyä erillään toisistaan. Yhteensä 22 prosenttia kunnista arvioi, että koronapandemian aikana lasten uimataito oli heikentynyt.

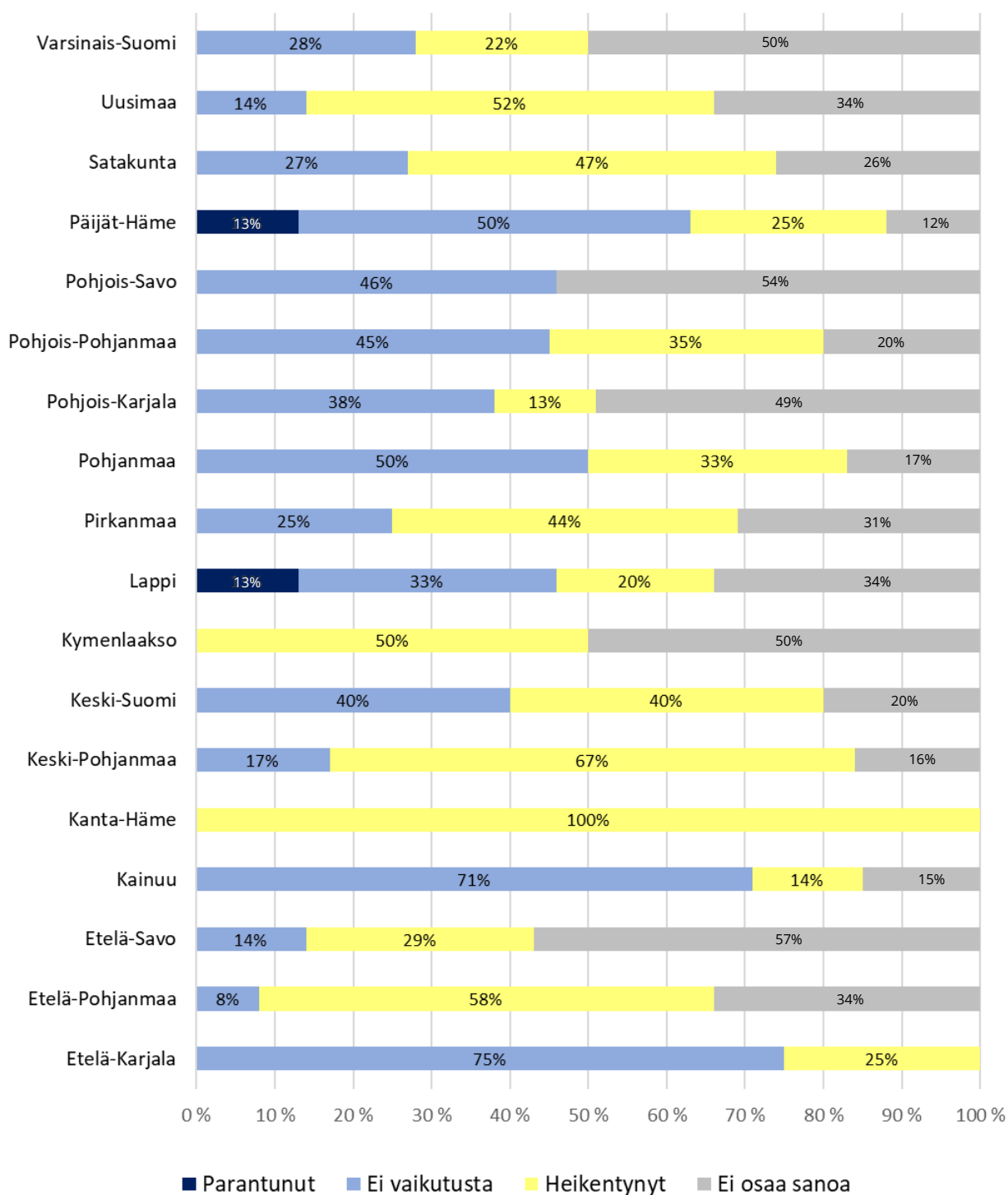

KUVA 21. Koronan aiheuttamat uimatuntien muutokset maakunnittain (n= 200).

KUVA 22. Kuinka koulujen uimatunnit saatiin järjestettyä uimahallisulkujen aikana (n=200)

Koronapandemian vaikutukset lasten uimataitoon

KUVA 23. Koronapandemian vaikutus lasten uimataitoon maakunnittain (n= 200).

5 Pohdinta

Uimataito ja hyvät vesi- ja jääturvallisuustaidot mahdollistavat liikkumisen ja vapaa-ajanvieton vesillä, veden äärellä ja jäällä turvallisesti läpi elämän. Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) tavoitteena on, että jokainen Suomessa asuva oppii uimaan ja omaa riittävät tiedot ja taidot itsensä tai toisen pelastamiseksi veden varasta. Tutkitusti koulujen järjestämällä laadukkaalla uimaopetuksella onkin merkittävä rooli tämän tavoitteen toteutumisessa.

Jo ennen koronapandemiaa koulujen uimaopetuksen järjestelyissä ja tuntimäärissä on ollut suuria kuntakohtaisia eroja. Koronapandemia ja siitä aiheutuneet rajoitukset ovat tehneet tilanteesta entistä haastavamman. Ohessa käydään vielä lyhyesti läpi koulujen uimaopetuksen tämänhetkistä tilaa, koronapandemian vaikutuksia ja esitetään joitakin suosituksia koulujen uimaopetuksen parantamiseksi.

Uimaopetuksen määrä

Positiivista on, että esikoululaisten uimaopetus näyttää edelleen olevan kasvusuunnassa. Noin 70 prosenttia kunnista järjestää uimaopetusta jo esikoululaisille. Parhaimmillaan opetusta järjestetään yli 10 tuntia vuodessa. Eniten opetusta järjestetään pienemmissä kunnissa. Esikoulussa uimahalliin ja uimaopetukseen tutustuminen tukee alakoulun uinninopetuksen aloitusta.

Positiivista on myös se, että alakouluissa opetusta järjestetään melkein kaikissa kyselyyn vastanneissa kunnissa. Vain neljä kuntaa kahdestasadasta ilmoitti, ettei järjestä opetusta lainkaan. Vastanneista kunnista 74 prosenttia järjestettiin uimaopetusta kaikilla alakoulun luokka-asteilla.

Sen sijaan opetuksen määrä vaihtelee suuresti eri kuntien välillä. Vain 18 prosentissa kunnista täyttyi SUH:n suosittelema tuntimäärä 6 tuntia uimaopetusta lukuvuosittain. Huolestuttavaa on, että määrä näyttää vähentyneen entisestään edellisestä selvityksestä (2017). Vähiten opetusta järjestetään viidennen ja kuudennen luokan oppilaille. Tuntimäärät ovat pienimpiä etenkin Etelä-Suomessa ja yli 100 000 asukkaan kunnissa.

Uimaopetuksen määrä asettaa lapset eri kunnissa hyvin eriarvoiseen asemaan uimataidon oppimisessa. Erityisesti ne lapset, jotka eivät eri syistä johtuen pääse vapaa-ajallaan käymään säännöllisesti uimassa ovat vaarassa jäädä kokonaan vaille uimataitoa, mikäli uimaopetuksen määrä jää vähäiseksi.

Mikäli kunnassa uimaopetus painottuu tietyille luokka-asteille, on entistä tärkeämpää varmistaa, että heikon uimataidon omaaville oppilaille tarjotaan tukea uimataidon oppimiseen alakoulun aikana joko koulussa tai vapaa-ajalla.

Uimaopetuksen laatu ja järjestelyt

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa liikunnan alla uimataidon oppimisen tavoitteeksi on alakoulun päätteeksi määritelty: opettaa uimataito, jotta oppilas pystyy liikkumaan vedessä ja pelastautumaan vedestä. Erillinen paikallinen opetussuunnitelma uimaopetuksesta on kuitenkin laadittu vain 39 prosentissa kunnista ja vain kolmasosa

kuntien uimaopetuksen järjestäjistä arvioi luokka-asteittain oppilaiden uimataidon kehittymistä. Näiden tietojen pohjalta nousee esiin kysymys, miten perusopetuksen opetussuunnitelman tavoite voidaan saavuttaa, ellei paikallisesti määritetä tavoitteita suhteessa esimerkiksi käytettävissä oleviin tuntimääriin, eikä uimaopetuksen tavoitteiden toteutumista arvioida. Perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden tulee ohjata niin opetuksen järjestäjiä kuin opetuspalvelun tuottajia.

Uimaopetusta toteutetaan kunnissa monien eri toimijoiden toimesta. Uimaopetuksen toteuttamisessa tulee aina huomioida opetussuunnitelman tavoitteet, toiminnan turvallisuus ja opetusta antavien riittävä osaaminen. Näistä sopiminen opetuksen toteuttajan kanssa on tärkeää etenkin, jos opetus päätetään ulkoistaa ja palveluntuottaja kilpailutetaan.

Kunnan uimaopetuksen järjestelyistä vastaavaa löytyy yli 60 prosentista vastanneista kunnista. Selvitys ei anna vastausta, onko uimaopetuksen järjestelyistä vastaava oman toimen ohessa tekevä luokan opettaja, rehtori vai löytyykö kunnasta henkilö, jolla on kokonaiskuva kunnan uimaopetuksen tilasta ja järjestelyistä. Käytäntö on osoittanut, että kokonaisuuden hallintaa ja koulujen työtä yleensä helpottaa, mikäli kunnassa uimaopetuksen aikataulutus, kuljetukset ja allasvaraukset on koordinoitu keskitetysti yhden henkilön toimesta.

Koronan vaikutukset koulujen uimaopetukseen

Uimahallit ovat olleet koronapandemian takia kiinni lähes koko maassa jossain vaiheessa kuluneen kahden vuoden aikana. Epidemiatilanteesta johtuen alueelliset erot rajoituksissa ovat olleet suuria. Pahimmillaan uimahallit ovat olleet joillakin alueilla kiinni jopa yli vuoden. Koronapandemia on vähentänyt uimaopetusta suurimmassa osassa kuntia. Vain 14 prosenttia kunnista ilmoitti, että koulujen uimaopetus saatiin järjestettyä täysimääräisesti koronan aiheuttamista uimahallisuluista huolimatta. Lähes 40 prosenttia kunnista arvioi koronarajoitusten vaikuttaneen heikentävästi lasten uimataitoon.

Sekä koulujen yhteydessä että vapaa-ajalla vähentyneet mahdollisuudet uida ovat hidastaneet taitojen kehittymistä kaikilla luokka-asteilla. Oppimisvajeesta kärsivät todennäköisesti pahimmin ne lapset, jotka eivät ole ehtineet aloittaa alkeistaitojen oppimista. Luontevimmat ikävuodet uinnin alkeistaitojen harjoitteluun ja oppimiseen ovat esikouluikä ja sen jälkeiset ensimmäiset kouluvuodet. Näin ollen tulevana vuosina on tärkeää tarjota uimaopetusta juurikin näille ikäryhmille.

Huomioitavaa on myös tämänhetkisten 3.-6. luokkalaisten heikkouimataitoisten oppilaiden tilanne. Mikä on heidän uimataitonsa tulevaisuudessa? Tiedossa on, että mitä vanhemmaksi uimataidon oppiminen jää, sitä enemmän se on henkilön oman motivaation varassa. Jotta riittävä uimataito saadaan opittua alakoulun aikana ja sitä voidaan näin edelleen kehittää peruskoulun päättymiseen asti tulee koronapandemian vaikutukset huomioida opetuksen sisällöissä ja ennen kaikkea koulujen uimaopetuksen resursseissa.

Toki koulujen uimaopetuksen lisäksi vanhemmilla on iso rooli lasten uimaan oppimisessa. Vapaa-ajan kokemukset vedessä ja veden äärellä olemisesta edes auttavat uimataidon kehittymistä yhdessä uimaopetuksen kanssa. Säännölliset, ympärivuotiset uimassa käynnit ylläpitävät ja kehittävät vedessä liikkumisen taitoja. Ei kuitenkaan voi olla niin, että

koronapandemian aiheuttaman oppimisvajeen paikkaaminen jää yksinomaan vanhempien aktiivisuuden varaan. Uimataito on kaikkien lasten oikeus, eikä meillä ole varaa jättää muutamia ikäluokkia vaille tätä Suomen olosuhteissa välttämätöntä turvallisuustaitoa.

